T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

İSTANBUL ÜSKÜDAR BELEDİYESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Aralık 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 10
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 11
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 11
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 14
7. DENETİM BULGULARI 14
8. EKLER 57

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1:2019 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu 8
Tablo 2: Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar 8
Tablo 3: Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar 9
Tablo 4: Sermaye Tablosu 15
Tablo 5: Bazı Belediye Harçlarında Bir Sonraki Yıla Devreden Tahakkukları Gösterir İcmal 24
Tablo 6: Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Ödenmemesi Gereken Yerlerin Listesi 35
Tablo 7: Üsküdar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Bünyesinde Gerçekleştirilen Bazı Yapım İşlerine Ait İnşaat Sigortası Poliçesinde Bazı Risk Unsurlarına Yüzde İkiden Fazla Muafiyet Uygulandığı Gösterir Örnekler 36
Tablo 8: 2019 Yılında Pazarlık Usulü İle Yapılan Mal ve Hizmet Alımları İle Yapım İşlerine Ait İcmal 42
Tablo 9: "2019 Yılı Üsküdar İlçesi Genelinde Muhtelif Yerlerde İksa Yapım İşi" nde Yaklaşık Maliyet Cetveli Birim Fiyatlarına Göre Yüksek Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerine Öncelik Verildiği ve Bu İş Kalemlerinde Yüksek Oranlarda İş Artışlarına Gidildiği (Sözleşmedeki İmalat Miktarlarının Aşıldığı), Düşük Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerinde İse İmalatların Yapılmadığın veya Çok Az Yapıldığını Gösterir İcmal 45
Tablo 10: Üsküdar Belediyesi Tarafından 31.12.2019 tarihi İtibariyle Ödenen Güvence Bedelleri İcmali 51

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirketi
cm	Santimetre
gr	Gram
KDV	Katma Değer Vergisi
kg	Kilogram
Ltd	Limited
M	Mükerrer
m	Metre
mm	Milimetre
Şti	Şirketi
TL	Türk Lirası
USD	Amerikan Doları
vb	Ve Benzeri

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. İdare İştirakleri Açısından Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile Sermaye Taahhütleri Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

2. İdare Binalar ve Arsalarının Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilmesine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

3. Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Binalar ve Arsaların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

4. Bazı Yatırım Harcamalarının Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi

5. Mevzuatında Belirtilen Koşulların Oluşması Nedeniyle Hurdaya Ayrılan Taşınırların Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

6. Yapım İşi Hakedişlerinden Yapılan Geçici Kabul Noksanlıklarına İlişkin Kesintilerinin Muhasebeleştirilmemesi

www.balioglu.net

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Vadeli Mevduat Hesaplarından Yapılan Gelir Vergisi Stopaj Kesintilerinin Muhasebe Kayıtlarında Görünmemesi

2. Tahakkuku Tahsiline Bağlı Gelirlerden Olan Bazı Belediye Harçları İçin Gelecek Yıllara Devreden Tahakkuk Oluşması

3. Gecekondu Fonu İçin Özel Bir Banka Hesabı Açılmaması ve Fona Ait Paraların Mevzuatında Belirtilen Amaca Aykırı Olarak İdarenin Diğer Harcamalarında Kullanılması

4. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Belirlenmemesi ve Herhangi Bir Tahsilatın Yapılmaması

5. Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Tahakkukunun ve Takibinin Sağlıklı Yapılmaması

6. Bazı Mükelleflerden Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

7. Belediye Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bir Kısmından İlan ve Reklam Vergisi Tahakkukunun ve Tahsilatının Yapılmaması

8. Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması ve Buna Bağlı Olarak İşyeri Açma İzni Harcının Tahsil Edilmemiş Olması

9. Bazı İş Yerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

10. Muafiyet Kapsamındaki İdare Taşınmazları İçin Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Ödenmesi

11. Bazı Yapım İşlerinde "İnşaat Sigortası (Bütün Riskler)" Poliçesinde Yüzde İkiden Fazla Muafiyet Uygulanması

12. Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d Maddelerindeki Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında Kamu İhale Kurumundan Uygun Görüş Alınmadan Bütçe Ödeneğinin %10'unun Aşılması

13. Pazarlık Usulünün Yaygın Bir Şekilde Kullanılması Nedeniyle Kamu İhale Kanunu'nun Temel İlkelerine Uygun Davranılmaması

14. Yaklaşık Maliyet Cetveli Birim Fiyatlarına Göre Yüksek Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerine Öncelik Verilmesi, Düşük Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerinde İse İmalatların Yapılmaması

15. Elektrik ve Doğalgaz Dağıtım/Tedarik Şirketlerine "Güvence Bedeli" Ödemelerinde Bulunulması ve "Güvence Bedeli" Alım Amacının Kamu Tüzel Kişiliği ile Bağdaşmaması

16. Büyükşehir Belediyesince İlçe Belediyesi Adına Otopark Hesabının Açtırılmaması ve Büyükşehir Belediyesi Otopark Hesabında Toplanan Meblağın, Amacında Kullanılıp Kullanılmadığının İlçe Belediyesince Takibinin Yapılmaması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1 Mevzuat ve Görevler

1.1.1 Kamu İdaresinin Tabi Olduğu Mevzuat

İlçe Belediyesi tüm hizmetlerini temel olarak 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na göre gerçekleştirmektedir.

Bu Kanunların dışında hizmet alanlarına göre İdare faaliyetlerinin tabi olduğu temel kanunlar:

- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,

- 6085 sayılı Sayıştay Kanunu,

- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu,

- 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu,

- 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu,

- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu,

- 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu,

- 3194 sayılı İmar Kanunu,

- 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun,

- 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun,

- 75 sayılı Gecekondu Kanunu,

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu,

- 4857 sayılı İş Kanunu,

- 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun,

www.balioglu.net

- 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun,

- 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun,

- 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı kararnameler:

- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname,

- 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı genel yönetmelikler:

- Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği,

- Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği,

- Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği,

- Belediye Arsaları Üzerinde Toplu Konut ve Kentsel Çevre Üretimi ve Kredilendirilmesine Dair Yönetmelik,

- Arazi ve Arsa Düzenlemeleri Hakkında Yönetmelik,

- Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği,

- Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği,

- Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkındaki Yönetmelik,

- 6306 sayılı Kanunun Uygulama Yönetmeliği,

- İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik,

-Taşınır Mal Yönetmeliği,

- Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği,

- Belediye Zabıta Yönetmeliği,

www.balioglu.net

- Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik,

- Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği.

İdare faaliyetlerinin tabi olduğu bazı tebliğler ile usul ve esaslar:

-Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24'üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar Genel Tebliği,

-Tahsilat Genel Tebliği,

-Kamu İhale Genel Tebliği,

-Belediye Gelirleri Kanunu Genel Tebliği,

-İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar.

www.balioglu.net

1.1.2 Kamu İdaresinin Görevleri

İlçe Belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddelerinde düzenlenmiştir. Büyükşehir ilçe belediyeleri; bazı mahalli müşterek nitelikli hizmetleri sunmasının yanı sıra ulaşım, alt yapı, imar ve bütçe gibi birçok konuda büyükşehir belediyesinin denetimi ve koordine edici yetkisi altında bulunmaktadır.

Diğer yandan, 5216 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesinde, yetki ve imtiyazlarla ilgili olarak; "B*üyükşehir ve ilçe belediyeleri; görevli oldukları konularda bu Kanunla birlikte Belediye Kanunu ve diğer mevzuat hükümleri ile ilgisine göre belediyelere tanınan yetki, imtiyaz ve muafiyetlere sahiptir*" hükmü yer almaktadır.

Buna göre, ana başlıklar itibarıyla, ilçe belediyelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

İmar, kentsel alt yapı, coğrafî ve kent bilgi sistemleri; çevre ve çevre sağlığı, ağaçlandırma, park ve yeşil alanlar; konut; kültür ve sanat, turizm ve tanıtım, gençlik ve spor

orta ve yükseköğrenim öğrenci yurtları; kadınlar ve çocuklar için konukevleri açma; sosyal hizmet ve yardım, nikâh, meslek ve beceri kazandırma; gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisıhhî müesseseleri ruhsatlandırma; ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi hizmetlerini yapar veya yaptırır. Gıda bankacılığı yapabilir. Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapabilir, sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütebilir, geliştirebilir ve bu amaçla sosyal tesisler kurabilir, meslek ve beceri kazandırma kurslarını açabilir, işletebilir veya işlettirebilir.

Belediyeler sahip oldukları yasal yetkiler neticesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, belediye yasakları koymak ve uygulamak ve kanunlarda verilen cezaları uygulamak ile yetkilidirler. Gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin ya da ruhsatların verilmesi de belediyenin yetki ve görevidir.

Belediyeye ait olan vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarının tarh, tahakkuk ve tahsilinin yapılması özel kanunlara göre belediyelere aittir.

www.balioglu.net

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü; Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü adı altında, 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (1) sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesine dahil edilmiştir.

Mahalli idarelere yönelik olarak görevden uzaklaştırma, soruşturma izni verilmesi, teftiş, denetim, inceleme, ön inceleme gibi hususlar ile onay ve izin gibi idari vesayetten kaynaklanan yetkiler İçişleri Bakanlığındadır. Dolayısıyla belediyelere ilişkin teknik konularda yetkili makam Çevre ve Şehircilik Bakanlığı iken, vesayet yetkisinin kullanımında İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri devam etmektedir.

Ayrıca, (1) sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Yerel Yönetim Politikaları Kurulu kurulmuştur.

1.2 Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

1.2.1 Kamu İdaresinin Teşkilat Yapısı

5393 sayılı Kanun'a göre, İlçe Belediyesinin organları belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Belediye teşkilâtı; norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafî yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olur.

Belediyenin teşkilat yapısında, doğrudan başkana bağlı 3 (üç) birim belirlenmiştir. Bunlar; özel kalem müdürlüğü, iç denetim birim başkanlığı ve teftiş kurulu müdürlüğüdür. Başkana bağlı 7 (yedi) başkan yardımcısı bulunmaktadır.

İdarenin birimleri aşağıdadır:

Basın yayın ve halkla ilişkiler, bilgi işlem, destek hizmetleri, emlak ve istimlak, fen işleri, gençlik ve spor hizmetleri, hukuk işleri, imar ve şehircilik, insan kaynakları ve eğitim, işletme, kentsel dönüşüm, kültür işleri, mali hizmetler, özel kalem, park ve bahçeler, plan ve proje, ruhsat denetim, sağlık işleri, sosyal destek hizmetleri, strateji geliştirme, teftiş kurulu, temizlik işleri, tesisler, ulaşım hizmetleri, veteriner işleri, yapı kontrol, yazı işleri, zabıta müdürlükleri.

www.balioglu.net

1.2.2 Kamu İdaresinin İnsan Kaynakları

İlçe belediyelerindeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanınca yapılır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49'uncu maddesinin 7'nci fıkrası gereği; norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; diğer bir ifadeyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi belediye başkan yardımcıları dışında, belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir.

Belediyede yedi başkan yardımcısından üçü belediye meclis üyeleri arasından seçilerek görevlendirilmiştir. Belediyede istihdam edilen personelin 388'i memur, 214'ü sözleşmeli personel, 14'ü belediye işçisi ve 2379'u belediye şirketi işçisidir.

1.2.3 Kamu İdaresinin Ortağı Olduğu Şirketler ve Bütçe İçi İşletmeleri

İlçe Belediyesi ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den fazla hisseye sahip oldukları ortaklıklar aşağıdadır:

Üsküdar Kent Hizmetleri Ticaret AŞ

İlçe Belediyesi ve şirketlerinin birlikte ya da ayrı ayrı %50'den az hisseye sahip oldukları ortaklıklar aşağıdadır:

Üsküdar Belediyesi Personel AŞ

İlçe Belediyesinin bütçe içi işletmeleri (kamu idaresi bütçesi içinde gösterilmeyen sosyal tesisler, özel hesaplar vb.) aşağıdadır:

Üsküdar Belediyesinin bütçe içi işletmesi bulunmamaktadır.

www.balioglu.net

1.3 Mali Yapı

1.3.1 Kamu İdaresinin Bütçe Yapısı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahallî idareler bütçeleri de sayılmıştır. Buna göre, mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak belirtilmiştir.

Mahalli idareler bütçesi analitik bütçe sistemine uygun olarak hazırlanmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre, bütçe; gider, gelir ve finansmanın ekonomik sınıflandırması bölümlerinden oluşmaktadır. Gider bütçesi; kurumsal, fonksiyonel, finansman tipi ve ekonomik sınıflandırma olmak üzere dört bölüme ayrılır. Finansman tipi sınıflandırma tek düzeyden, diğer sınıflandırmalar dört düzeyden oluşur. Gelir bütçesi ve finansmanın ekonomik sınıflandırması cetvelleri de dört düzeyden oluşur.

1.3.2 Kamu İdaresinin Kullandığı Kaynaklar

Belediye gider ve harcamalarını gerçekleştirirken aşağıdaki kaynakları kullanmaktadır:

a) 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 59'uncu maddesinde sayılan kaynaklar:

-Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları

-Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay

-Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler

-Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler

-Belediye Meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler

-Faiz ve ceza gelirleri

-Bağışlar

-Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler

-Diğer gelirler

b) 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesinde belirtildiği üzere borçlanma suretiyle kaynak yaratılabilir.

c) İlçe Belediyesinin kullandığı diğer bir kaynak da 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesi gereği Belediye için genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylardır.

www.balioglu.net

1.3.3 Bütçe Ödenekleri Tablosu ile Gelir ve Gider Bütçesi ve Gerçekleşmeleri

Tablo 1:2019 Yılı Bütçe Ödenekleri Tablosu

Gider Türü (1. Düzey)	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Önceki Yıldan Devreden Ödenekler (TL)	Ek Ödenek (Yedek Ödenek) (TL)	Yıl İçinde İptal Edilen Ödenek (TL)	Net Bütçe Ödeneği Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
Personel Giderleri	59.059.000,00	0,00	0,00	38.160,38	56.121.842,52	56.083.682,14	0,00
S.G.K Dev. Prim. Giderleri	8.487.500,00	0,00	0,00	195.259,84	7.747.389,71	7.552.129,87	0,00
Mal ve hizmet Alım Giderleri	343.138.500,00	0,00	0,00	9.160.231,42	437.968.059,39	428.807.828,15	0,00
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cari transferler	44.293.000,00	0,00	0,00	0,00	59.630.641,59	59.630.641,59	0,00
Sermaye Giderleri	155.022.000,00	0,00	100.000.000,00	30.563.246,78	180.144.742,79	149.581.496,01	0,00
Sermaye Transferleri	5.000.000,00	0,00	0,00	0,00	8.387.324,00	8.387.324,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenekler	35.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM	**650.000.000,00**	**0,00**	**100.000.000,00**	**39.956.898,42**	**750.000.000,00**	**710.043.101,76**	**0,00**

Tablo 2: Bütçe Gider Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	Gider Türü	Bütçe (TL)	Ek Bütçe (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
830	01	Personel Giderleri	59.059.000,00	0,00	56.083.682,14	94,96
830	02	S.G.K Dev. Prim. Giderleri	8.487.500,00	0,00	7.552.129,87	88,97
830	03	Mal ve hizmet Alım Giderleri	343.138.500,00	0,00	428.807.828,15	124,96
830	04	Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00	0,00
830	05	Cari transferler	44.293.000,00	0,00	59.630.641,59	134,62
830	06	Sermaye Giderleri	155.022.000,00	100.000.000,00	149.581.496,01	58,65
830	07	Sermaye Transferleri	5.000.000,00	0,00	8.387.324,00	167,74
830	08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00
900	09	Yedek Ödenekler	35.000.000,00	0,00	0,00	0,00
TOPLAM			**650.000.000,00**	**100.000.000,00**	**710.043.101,76**	**94,67**

**Not: Yedek Ödenek Bütçe Kalemleri İçinde Bulunmamaktadır.*

www.balioglu.net

Tablo 3: Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşen Tutar

Hesap Kodu	Eko. Kod.	Gelir Türü (TL)	Bütçe (TL)	Gerçekleşen (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)
800	01	Vergi Gelirleri	320.210.000	249.500.357,07	77,91
800	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	32.100.000	27.077.828,28	84,35
800	04	Alınan Bağış ve Yardımlar	3.000.000	10.013.124,94	333,77
800	05	Diğer Gelirler	199.233.500	197.482.711,96	99,12
800	06	Sermaye Gelirleri	195.756.500	144.844.572,08	73,99
800	08	Tahsilatlardan Alacaklar	0,00	0,00	0,00
		Red ve İadeler (-)	-300.000	0,00	0,00
TOPLAM			**750.000.000**	**628.918.594,33**	**83,85**

1.4 Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1 Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

İlçe Belediyesinin muhasebe kayıt sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup; kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarihli ve 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

1.4.2 Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bu defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı

www.balioglu.net

- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

www.balioglu.net

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve

kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasları'n 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Kamu İç Kontrol Sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla idare tarafından 2019 yılını kapsayacak bir İç Kontrol Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır. Ayrıca ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak Ön Mali Kontrol Yönergesi hazırlanmıştır.

İdarede iç kontrole ilişkin çalışmalar Başkan onayı ile başlatılmaktadır. İç kontrol sürecine yöneticilerin ve tüm çalışanların dâhil edilmesini sağlamak üzere her müdürlüğün görev tanımları ve organizasyon şemaları belirlenmiştir. Hem faaliyet raporlarında hem de birbiriyle entegre yönetim sistemleri kapsamında görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiştir. Her müdürlüğün çalışma yönetmeliği mevcut olup yönetmeliklerde her müdürlüğün görev, yetki ve sorumluluklar belirlenmiş ve Belediye Meclisinin onayı da alındıktan sonra yönetmelikler yayımlanmıştır. Periyodik olarak yapılan müdürler toplantısında ve Yönetimin

Gözden Geçirme Toplantısında İç Kontrol sistemi ve işleyişi toplantı gündeminde yer aldığı, her müdürün kendi birimindeki İç Kontrol Sistemi kapsamında öngörülen eylemleri takip ettiği bildirilmiştir.

Kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek 1'inde yer alan Etik Sözleşmesini imzalamış olup, Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açıkça ifade edilmiştir. Mali işlemlerin süreç akış şemaları hazırlanmış, evrakları ve önemli belgeleri imzalamaya ve onaylamaya yetkili kişiler yazılı olarak belirlenip, ilgililere duyurulmuştur.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları kapsamında Kurumun Risk Strateji Belgesi, Risk Eylem Planı ve Konsolide Risk Raporu hazırlanmıştır. Konsolide Risk Raporunda Stratejik Amaç ve Stratejik Hedeflerin gerçekleşmesini engelleyecek iç ve dış riskler, Riske cevap verme yöntemi, önlem ve fırsatlar, sorumlular belirlenmiştir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmekte, planın revize edilmesi çalışmalarının takibi Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından takip edilmekte ve raporlanmaktadır. Ayrıca Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi VAK (Veri Analiz ve Kontrol Sistemi) oluşturulmuştur. Raporlamalar bu sistem üzerinden yapılmaktadır.

www.balioglu.net

Kurum misyonu ve vizyonu yazılı olarak belirlenmiş ve personele tebliğ edilmiştir. Oryantasyon eğitimlerinde misyon, vizyon, amaçlar ve hedefler hakkında ise personele gerekli bilgiler verilmiştir.

Yer değiştirme, üst görevlere atanma, eğitim, özlük hakları gibi insan kaynakları yönetimine ilişkin hususlar belirlenip yazılı olarak Elektronik Belge Yönetimi Sistemi üzerinden personele duyurulmaktadır.

Stratejik plan, idarenin paydaş görüşleri alınarak birimlerinin ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun bir şekilde hazırlanmış ve idarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı oluşturulmuştur.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve Belediye web sitesinden duyurulmaktadır. Tüm harcama birimleri tarafından birim faaliyet raporları düzenlenip, harcama yetkilileri tarafından güvence beyanı verilmektedir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesinde iç denetim, iç kontrolün unsurları arasında sayılmış, 57'nci maddesinde ise kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin harcama birimleri, muhasebe ve mali hizmetler ile ön mali kontrol ve iç denetimden oluştuğu belirtilmiştir. Anılan Kanun'un "İç denetim" başlıklı 63'üncü maddesinde, iç denetimin kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğinin değerlendirilmesi ve rehberlik yapılması amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyeti olduğu ve iç denetçiler tarafından yapılması gerektiği belirtilmiştir. "İç denetçinin görevleri" başlıklı 64'üncü maddede; harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak, mali yönetim ve kontrol süreçlerinin sistem denetimini yapmak ve bu konularda önerilerde bulunmak iç denetçilerin görevleri arasında sayılmaktadır. İdareye 24.12.2012 tarihli ve 2012/4151 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 5 (Beş) iç denetçi kadrosu ihdas edilmiş, ancak bu kadrolara atama yapılmamıştır.

www.balioglu.net

Belirtilen hususlar kapsamında, idarede mevcut iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde, yürürlükteki iç kontrol mevzuatının gereklerinin büyük ölçüde yerine getirildiği değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İstanbul Üsküdar Belediyesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İdare İştirakleri Açısından Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile Sermaye Taahhütleri Hesabının Gerçek Durumu Yansıtmaması

241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile 247-Sermaye Taahhütleri Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğinin açıklayan 181'inci maddesinde göre; bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan karların ve zararların, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır.

Aynı Yönetmelik'in 184'üncü maddesinde 247-Sermaye Taahhütleri Hesabının niteliği, 185'inci maddesinde ise hesabın işleyişi açıklanmıştır. Bu maddelere göre sermaye taahhütleri hesabı, mahalli idarelerin mal ve hizmet üreten kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için kullanılır iken sermaye taahhüt tutarlarının bu hesaba alacak, ilgili malî duran varlık hesabına borç kaydedileceği; ayrıca yerine getirilen sermaye taahhüt tutarlarının bir taraftan bu hesaba borç, taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Tablo 4: Sermaye Tablosu

Şirket Adı	Sermaye Payı Oranı (%)	Şirket Sermayesi (TL)	Ödenen Sermaye Tutarı (TL)	Ödenmeyen Sermaye Tutarı (TL)
Üsküdar Kent Hizmetleri Ticaret ve Sanayi AŞ	100	19.000.000,00	15.050.000,00	3.950.000,00
Üsküdar Belediyesi Personel AŞ	100	5.000.000,00	1.250.000,00	3.750.000,00
Beytaş Beykoz Belediyesi Halk Pazarları İşletmesi ve Ticaret AŞ	0,0104	33.600.000,00	3.500,00	-

www.balioglu.net

İdarenin mali tablolar ve eki belgelerinin incelenmesinde; Üsküdar Kent Hizmetleri Ticaret ve Sanayi AŞ' de 19.000.000,00 TL, Üsküdar Belediyesi Personel AŞ' de 5.000.000,00 TL ve Beytaş Beykoz Belediyesi Halk Pazarları İşletmesi ve Ticaret AŞ' de 3.500,00 TL olmak üzere toplam 24.003.500,00 TL tutarında sermaye payı olduğu halde 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 12.751.000 TL; ayrıca ortak olduğu şirketlere toplamda 7.700.000 TL tutarında ödenmemiş sermayesi olduğu halde 247-Sermaye Taahhütleri Hesabında 3.750.000 TL olarak gözüktüğü tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı ile 247-Sermaye Taahhütleri Hesabı'nın incelendiği ve bulgu doğrultusunda gerekli düzeltmelerin yapıldığı, düzeltme işleminden sonra Üsküdar Kent Hizmetleri AŞ'nin ödenmeyen sermaye tutarının 3.700.000,00 TL olarak, Üsküdar Belediyesi Personel AŞ'nin ödenmeyen sermaye tutarının ise 1.962.098,13 TL olarak muhasebe kayıtlarında yer aldığı ifade edilmiştir. Ancak, bahsi geçen düzeltmeler ve bilgiler 2020 yılı ile ilgilidir.

www.balioglu.net

2019 yılında yapılan hatalı işlem neticesinde; 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında 24.003.500 TL yer alması gerekirken 12.751.000 TL yer alması, ayrıca 247-Sermaye Taahhütleri Hesabı (-) 7.700.000 TL gözükmesi gerekirken 3.750.000 TL gözükmesi sonucu mali tablolarda söz konusu tutarlar kadar hatalı bilgi oluşmuştur.

BULGU 2: İdare Binalar ve Arsalarının Diğer Kamu İdarelerine Tahsis Edilmesine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

İdarece, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına binalar ve arsalar tahsis edilmiş, ancak bu tahsis işlemleri muhasebeleştirilmemiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi duran varlıklar hesap grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde taşınmaz tahsislerine ilişkin açıklamalar bulunmaktadır.

Aynı Yönetmelik' in 252-Binalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 193'üncü maddesine göre; tahsis edilen binalar, tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden 252-Binalar Hesabına alacak, 500-Net Değer Hesabına borç

kaydedilecektir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı da 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmek suretiyle idarenin muhasebesine dahil edilecektir. Yönetmelik'te 250-Arazi ve Arsalar Hesabı için de benzer düzenlemeler bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince; diğer kamu idarelerine taşınmaz tahsis edilmesi durumunda, muhasebe birimince taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden ilgisine göre, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 252-Binalar Hesabına alacak ve 500-Net Değer Hesabına borç; amortismana tabi maddi duran varlıklar için ayrılmış amortisman tutarının 500-Net Değer Hesabına Alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesinde; diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen 6 adet bina ve 6 adet arsa için yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve mali tablolarda bu taşınmazların halen İdarenin kullanımında göründüğü tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; bulgudaki öneri doğrultusunda diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edilen taşınmazlara ilişkin muhasebe işlemlerine başlandığı ifade edilmiştir. Ancak, söz konusu muhasebeleştirme işlemlerinin yılında yapılmaması nedeniyle, 2019 yılı mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 252-Binalar Hesabı ve 500-Net Değer Hesabı ile amortismana tabi maddi duran varlıklar için 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı açısından hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 3: Diğer Kamu İdarelerince Belediyeye Tahsis Edilen Binalar ve Arsaların Tahsis İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtlarının Yapılmaması

İdareye, diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından binalar ve arsalar tahsis edilmiş, ancak bu tahsis işlemleri muhasebeleştirilmemiştir.

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 25-Maddi duran varlıklar hesap grubunda "Hesap grubuna ilişkin işlemler" başlıklı 187'nci maddesinde taşınmaz tahsislerine ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 252-Binalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 193'üncü maddesine göre; tahsise konu edilen/tahsis alınan binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilecektir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı da 500-Net Değer

Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilecektir. Yönetmelik'te, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı için de benzer düzenlemeler bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince; diğer kamu idarelerinden taşınmaz tahsis edilmesi durumunda, muhasebe birimince taşınmazların kayıtlı değeri üzerinden ilgisine göre, 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 252-Binalar Hesabına borç ve 500-Net Değer Hesabına alacak; amortismana tabi maddi duran varlıklar için ayrılmış amortisman tutarının 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilmesi gerekmektedir.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesinde; diğer kamu kurum ve kuruluşlardan idareye tahsis edilen 10 adet bina ve 7 adet arsa için yukarıda açıklanan muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve söz konusu kaydın yapılmaması nedeniyle tahsisli taşınmazların bilgisinin mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Belediyeye yapılan taşınmaz tahsislerinin muhasebeleştirilmesi işlemlerine başlandığı ifade edilmiştir. Ancak, İdareye yapılan taşınmaz tahsislerinin yılında muhasebeleştirilmemesi nedeniyle; 2019 yılı mali tablolarında 250-Arazi ve Arsalar Hesabı,, 252-Binalar Hesabı ve 500-Net Değer Hesabı ile amortismana tabi maddi duran varlıklar için 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı açısından hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 4: Bazı Yatırım Harcamalarının Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Yerine Giderler Hesabına Kaydedilmesi

Bazı yapım işlerine ait hakediş ödemeleri 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmek yerine gider hesabına kaydedilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı-Hesabın niteliği" başlıklı 204'üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre: Bu hesap, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılır.

Aynı Yönetmelik'in "Hesabın İşleyişi" başlıklı 205'inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre; gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sari olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarlar bu hesaba borç, tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarlar ise bu hesaba alacak kaydedilir.

Yukarıdaki yönetmelik hükümlerden anlaşılacağı üzere; yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin geçici kabule tabi olan işlerde tutanağın onaylandığı tarihe, diğer hallerde ise işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihe kadar 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmesi gerektiği, geçici kabul tutanağı onaylandığı tarihten veya işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihten itibaren ise ilgili maddi duran varlık hesabına alınması gerektiği belirtilmiştir.

İdarenin taşınmaz işlemlerinin incelenmesinde, 2019 yılında yapımı devam eden 46.986.698,12 TL tutarındaki yatırım harcamasının 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken, doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; bulgu doğrultusunda 630-Giderler Hesabındaki hataların 2020 yılı içinde tespit edileceği ve 258-Yapılmakata Olan Yatırımlar Hesabına gerekli kayıtların yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak, 2019 yılı içinde yapılan hatalı muhasebeleştirme nedeniyle, 630-Giderler Hesabının olması gerekenden yüksek, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının ise olması gerekenden düşük olarak mali tablolara yansımasına neden olunmuştur.

BULGU 5: Mevzuatında Belirtilen Koşulların Oluşması Nedeniyle Hurdaya Ayrılan Taşınırların Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabında Muhasebeleştirilmemesi

İdarenin tasarrufunda bulunan ve çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitirmiş olan maddi duran varlıklar 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına aktarılmamaktadır. Dolayısıyla bu duran varlıklar için daha önce ayrılmış olan amortisman tutarı 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenilmemektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Hurdaya ayırma nedeniyle çıkış" başlıklı 28'nci maddesinde taşınırların kayıtlardan çıkarılmasına süreç anlatılmaktadır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 253-Tesis, Makine ve Cihazlar, Taşıtlar ve 255-Demirbaşlar Hesaplarının işleyişine ilişkin 195'inci, 197'nci ve 199'uncu maddelerinde çeşitli nedenlerle maddi duran varlık olma vasfını yitiren varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç, ilgili maddi duran varlık hesabına alacak, bu varlıklara ilişkin ayrılmış olan amortisman tutarlarının ise 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, kaydedileceği belirtilmiştir. Yönetmelik'in 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının niteliğini ve işleyişini düzenleyen 224'üncü ve 225'inci maddelerinede de benzer hükümleri bulunmaktadır.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; İdarenin Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğünde daha önce kullanılan 19 adet aracın ekonomik ömrünü tamamlamış olması nedeniyle hurdaya ayrıldığı, ancak, bu işlemin muhasebeleştirilmediği tespit edilmiştir.

Kullanılma olanağı kalmayan taşıtların, 294-Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı ile 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir. Aksi takdirde kurumun mali tablolarında söz konusu hesaplar; olması gerekenden hata tutarı kadar düşük, ilgili maddi duran varlık hesapları ise hata tutarı kadar fazla bilgi içerektir. Mali tabloların idarenin gerçek durumunu yansıtması için hurdaya ayırma işlemlerinin zamanında tamamlanarak ilgili hesaplara gerekli kayıtların yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; bulgudaki öneri ve Taşınır Mal Yönetmeliği hükmü çerçevesinde hurdaya ayırma işlemlerinin tamamlanarak ilgili hesaplara 2020 yılı itibari ile kaydının yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak, 2019 yılı içinde yapılan hatalı muhasebeleştirme nedeniyle, mali tablolarda söz konusu hesaplar yönünden hatalı bilgi oluşmasına neden olunmuştur.

BULGU 6: Yapım İşi Hakedişlerinden Yapılan Geçici Kabul Noksanlıklarına İlişkin Kesintilerinin Muhasebeleştirilmemesi

İdare geçici kabul noksanlıkları için hakedişlerden yapmış olduğu kesintileri 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydetmemiştir.

Yapım İşlerine Ait Tip Sözleşme'nin 30'uncu maddesinde göre; Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmelerde her hakedişte yapılan iş tutarının %3' üne, Birim fiyat sözleşmelerde ise düzenlenen hakedişlerde tamamlanmış ancak kesin hesabı İdareye verilmemiş imalatlara ait

tutarların %5'ine karşılık gelen kısmı tutulacaktır. İş tamamlanana kadar bu kısımları oluşturan tutarlar ödenmeyecektir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 257 ve 258'inci maddelerine göre, teminat olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarlar 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilip izlenmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 2019 Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı'nın 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı alt detay kodlarında 330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30'uncu ve 31'inci Maddeleri Gereği Alınan Teminatlar Hesabı yer almakta olup hakediş ödemelerinden yapılan geçici kabul noksanları kesintilerinin bu hesapta izlenmesi gerektiği açıkça belirtilmiştir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; Geçici kabul noksanlıklarına ilişkin kesintilerin hakediş kapağındaki "Yapılan İşlerin Tutarı" kısmından kesildiği, bu sebeple aslında bir teminat olarak kesilen miktarların ilgili teminat hesabına kaydedilip izlenmesi gerekirken, işin imalat tutarları üzerinden kesilerek hakediş kapaklarında takip edildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Sonuç olarak, teminat niteliğindeki geçici kabul noksanları kesintileri kamu idaresinin bilançosunda yer almadığından yıl sonu itibariyle mali tablolarda idarenin tüm kaynakları gösterilmemiştir. Bu bağlamda, mevzuat hükümleri ve Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planı gereğince, geçici kabul noksanlıkları kesintilerinin bir teminat olması nedeniyle; İdarenin geçici kabul noksanları kesintileri için tuttuğu toplam 1.992.187,86 TL'nin 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 257 ve 258'inci maddelerine göre teminat olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilip izlenmesi gerektiği, 2020 yılı itibariyle Yönetmelik'te belirtilen kesintinin Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında düzenlenen 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenmesinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Ancak, bulguda belirtildiği üzere, 2019 yılında yapım işi ödemelerinin hakediş raporlarından kesinti yapılmış haliyle Bütçe Giderleri Hesabına yansıtılması ve kesintilerin muhasebeleştirilmemesi nedeni ile mali tablolarda; 330-Alınan Depozito ve Teminatlar

Hesabı, 258-Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı, 830-Bütçe Giderleri Hesabı, 920-Gider Taahhütleri Hesabı ve 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı 1.992.187,86 TL eksik gözükmektedir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Vadeli Mevduat Hesaplarından Yapılan Gelir Vergisi Stopaj Kesintilerinin Muhasebe Kayıtlarında Görünmemesi

İdarenin vadeli mevduat hesaplarından elde ettiği faiz gelirleri net tutarlar üzerinden muhasebeleştirilmiş olup banka tarafından faiz geliri üzerinden yapılan stopaj kesintileri ise muhasebe kayıtlarına alınmamıştır.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "Gayri safilik ilkesi" başlıklı 39'uncu maddesine göre; gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilmelidir.

www.balioglu.net

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 102-Bankalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 57'nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a/6) bendine göre; elde edilen faiz gelirleri 600-Gelirler Hesabına brüt tutar üzerinden alacak kaydedilmeli, faiz gelirine ilişkin yapılan stopaj ise 630-Giderler Hesabına borç kaydedilerek izlenmelidir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; 1.456.209,31 TL brüt faiz gelirine ilişkin olarak 218.431,55 TL gelir vergisi kesintisi yapıldığı ancak bu kesintinin muhasebe kayıtlarına yansıtılmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, bütçede meydana gelen bütün hareketlerin muhasebe kayıtlarında yer alması gerektiğinden, yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümleri doğrultusunda, elde edilen faiz gelirlerinin idare tarafından önce brüt olarak Gelirler Hesabına kaydedilmesi, bu gelirler nedeniyle doğan vergi giderlerinin ise Giderler Hesabında ayrıca gösterilmesi gerekir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından 22.05.2020 yevmiye tarihli ve 6914 no.lu muhasebe işlem fişinde 600-Gelirler Hesabının alacağına ve 630-Giderler Hesabının da borcuna 148,990,58 TL tutarında kayıt yapılmıştır. İşlem bulgu doğrultusunda gerçekleşmiştir. Ancak bulguda yer alan tespit tutarı 218.431,55 TL'dir. Yani İdarenin bulgu doğrultusunda yapmış olduğu işlem doğru ise de tutar bakımından eksiktir. Dolayısıyla cari

dönem mali tablolarda 600-Gelirler Hesabı ve 630-Giderler Hesabı 69.440,97 TL eksik bilgi içermeye devam etmektedir. Bahsi geçen düzeltmeler ve bilgiler 2020 yılı ile ilgilidir.

2019 yılındaki mevduat faiz gelirlerinden yapılan vergi kesintilerinin muhasebeleştirilmemesi nedeniyle; 2019 yılı mali tablolarda 600-Gelirler Hesabı ve 630-Giderler Hesabı 218.431,55 TL eksik bilgi içermektedir.

BULGU 2: Tahakkuku Tahsiline Bağlı Gelirlerden Olan Bazı Belediye Harçları İçin Gelecek Yıllara Devreden Tahakkuk Oluşması

Bazı harçlarda (özellikle imar inşaat harcında) bir sonraki yıla devreden yüksek tutarda tahakkuklar oluşmuştur.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun ikinci kısmında belediye harçları düzenlemiştir. Bu düzenlemelere göre; belediye harçlarının büyük bir kısmı makbuz karşılığında ilgili belediye tarafından peşin olarak tahsil edilmektedir. Kanun'un ikinci kısım sekizinci bölümünde ise çeşitli harçlar düzenlenmiştir. Bu harçların bir kısmı makbuz mukabili peşin tahsil edilirken bir kısmı da (İmarla ilgili harçlarda olduğu gibi) ödenme zamanı ve şekli belediye meclislerince belirlenerek tahakkuk ve tahsil edilmektedir.

www.balioglu.net

Aynı Kanun' un ikinci kısım mükerrer yedinci bölümünde bina inşaat harcına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Bu bölüme göre bina inşaat harcı, inşaat ruhsatının alınmasından önce makbuz karşılığında ilgili belediyeye peşin ödenmektedir. İnşaatın kısmen yapılması veya hiç yapılmaması halinde inşaat ruhsatı kısmen veya tamamen iptal edilirse, daha önce ödenmiş olan harçta gerekli düzeltmeler ve iadeler yapılmaktadır.

Harçların en belirgin özelliği, kamu tüzel kişiliği tarafından yapılan belli bir hizmetin veya sağlanan belli bir menfaatin karşılığında alınan/tahsil edilen bedel olmasıdır. Burada üzerinde durulması gereken konu ise harçların büyük bir bölümünün tahakkukunun tahsiline bağlı olduğu amme alacağı olmasıdır. Yani harç ödendiği zaman tahakkuk etmektedir. Bu durumda harç tahsil edilmeden, harcın konusunu oluşturan kamu hizmetinin yapılamayacağı sonucu çıkmaktadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere, belediye harçlarının büyük bir kısmı makbuz karşılığında peşin olarak tahsil edilmektedir. Bu nedenle harç bedeli ödenmeden kamu hizmetinin yapılamayacağı, harç tahakkukunun ve tahsilinin birbirinden bağımsız olarak gerçekleşemeyeceği dolayısıyla tahakkuku tahsile bağlı harçlarda

eksik veya fazla ödemenin olmayacağı hususu açıktır. Bu husus öncelikle maktu olarak tahsil edilen harçlar olmak üzere birçok harç için söz konusu olmaktadır.

İdarenin bazı belediye harçlarında (özellikle imar inşaat harcında) bir sonraki yıla devreden tahakkuklar oluşmuştur. Aşağıdaki tabloda görüleceği üzere sadece bina inşaat harcının bir sonraki yıla devreden tahakkuk tutarı 2.342.846,65 TL'dir. Bu tablodan (Bütçe Gelirleri Kesin Hesap Cetveli verilerinden) anlaşılan, İdarenin devreden tahakkuk tutarı kadar kamu alacağının bulunduğudur. Ancak mali tablolarda yer alan bu kamu alacağı gerçeği yansıtmamaktadır. Şöyle ki:

İmar ve Şehircilik Müdürlüğü verilerinin incelenmesinde, bina inşaat harcı devreden tahakkukunun/kamu alacağının aslında inşaat izni ruhsatı belgesi verilmesi aşamasında yapılan başvurular (harç konusuna ilişkin talepler) üzerine oluşturulan tahakkuklar olduğu, ancak daha sonra çeşitli nedenlerle (başvuru sahibinin inşaat yapımından vazgeçmesi gibi) harcın konusunun gerçekleşmediği görülmüştür. Yani harca konu olan başvuru üzerine tahakkuk işlemi yapılmış, resmi işlemlerin tamamlanmaması nedeniyle ilgili dosyalar kapanmamıştır. Bu nedenle de karşılığı olmayan tahakkuk kayıtları mali tablolarda kamu alacağı olarak görülmektedir. Bu durum mali tabloların tam ve doğru bilgi içermesini engellemektedir. Dolayısıyla Faaliyet alacakları hesap grubu ile 600-Gelirler Hesabı en az 2.342.846,65 TL tutarında hatalı bilgi içermektedir.

www.balioglu.net

Tablo 5: Bazı Belediye Harçlarında Bir Sonraki Yıla Devreden Tahakkukları Gösterir İcmal

Açıklama	2018 Yılından Devreden Gelir Tahakkuku (TL)	2019 Yılı Tahakkuku (TL)	Toplam Tahakkuk (TL)	2019 Yılı Tahsilatı (TL)	Tahsilattan Red ve İadeler (TL)	2019 Yılı Net Tahsilatı (TL)	2020 Yılına Devreden Tahakkuk (TL)
Bina İnşaat Harcı	4.990.164,14	25.677.885,62	30.668.049,76	28.325.203,11	80.077,28	28.245.125,83	2.342.846,65
İşyeri Açma İzni Harcı	26.964,63	1.289.643,56	1.316.608,19	1.278.225,47	0,00	1.278.225,47	38.382,72
Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı	5.234,06	10.995,00	16.229,06	9.895,24	0,00	9.895,24	6.333,82
Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı	1.150,04	614.400,00	615.550,04	605.084,30	0,00	605.084,30	10.465,74

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; harcın tanımının ve özelliklerinin neler olduğu, Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından her yıl harçlar ile ilgili oranların yayınlandığı, Harçlar Kanunu'nun 1'inci maddesine göre alınacak harçların tek tek belirtildiği, bulguda bahsi geçen Bina İnşaat, Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı, ve İşyeri Açma İzni Harcının Kanun'da düzenlendiği, bulgudaki ifadeler ve hukuki düzelenlemeler doğrultusunda tespite ilişkin gerekli hassasiyetin gösterileceği, Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene harcı sürecinin nasıl işlediği ve bu harca ilişkin 2020 yılına devreden 6.333,82 TL'lik Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcından 2.977,06 TL'nin tahsil edilmiş olduğu, kalan 3.356,76 TL'nin tahsili için de gerekli takip işlemlerinin yürütüldüğü ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediye harçlarından makbuz karşılığında peşin olarak tahsil edilenlerin gelecek yıllara devreden tahakkuk şeklinde mali tablolarda yer almaması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: Gecekondu Fonu İçin Özel Bir Banka Hesabı Açılmaması ve Fona Ait Paraların Mevzuatında Belirtilen Amaca Aykırı Olarak İdarenin Diğer Harcamalarında Kullanılması

İdarenin gecekondu fonu gelirleri ve giderlerinin takibi için bu fona mahsus bir banka hesabı açılmamış ve fon gelirleri İdarenin diğer cari hesaplarında takip edilmiştir.

775 sayılı Gecekondu Kanunu'nun "Fonların teşkili ve kullanılması" başlıklı 12'nci maddesinde belirtilen kaynaklardan sağlanacak gelirlerin ilgili belediyeler adına açılacak özel hesaplarda toplanarak birer fon teşkil edileceği belirtilmiştir. Yine aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise bu fonda toplanan paraların belediyelerce nasıl kullanılacağı sarih bir şekilde açıklanmıştır.

Diğer yandan, 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 5'inci maddesine göre, belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinin tahsil edilen kısmından öncelikle yerinde muhafaza edilemeyen yapıların tasfiyesinde kullanılmak şartıyla % 10'unun ilgili belediyelerin 20.7.1966 tarih ve 775 sayılı Kanun hükümlerine göre oluşturulan fon hesabına aktarılacağı; kalan kısmından ise ilgili belediyeye %30, varsa büyükşehir belediyesine %10 oranında pay verileceği hüküm altına alınmıştır.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesinde; Hazine taşınmazlarının satışından dolayı İdarenin cari hesabına 2019 yılında toplam 151.021,46 TL aktarıldığı; söz konusu tutarın gecekondu fonu hesabına aktarılması gerekirken İdarenin cari hesabında (birden çok faaliyet için kullanılan banka hesabında) izlendiği ve yıl içerisinde tamamının kullanıldığı anlaşılmıştır. Gecekondu geliri, mevzuatta belirtilen amaca uygun olarak gecekondu önleme bölgelerinde kullanılması gerekirken, yıl içerisinde hakediş, personel, vergi, sigorta primi, icra ödemeleri ile mal ve hizmet alımı karşılığı fatura ödemelerinde kullanılmıştır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; 775 sayılı Gecekondu Kanunu'nda gecekondu hesabının hangi idare tarafından açılacağı hususunda bir düzenleme bulunmadığı**,** Vakıflar Bankası Üsküdar Şubesinde 775 sayılı Gecekondu Kanunu Fon Payları Hesabının açıldığı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Anadolu Yakası Milli Emlak Daire Başkanlığına bu konuda bilgi verildiği, bundan sonra ilgili bedellerin yeni açılmış olan hesapta takip edileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak; gecekondu fonu gelirlerinin ve 775 sayılı Kanun'da belirtilen harcamaların takibi için söz konusu fona mahsus bir banka hesabının açılması; mevcut gecekonduların ıslahına, tasfiyesine, yeniden gecekondu yapımının önlenmesine ve bu amaçlarla alınması gereken tedbirlerin uygulanmasına katkı sağlayacaktır.

www.balioglu.net

BULGU 4: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Belirlenmemesi ve Herhangi Bir Tahsilatın Yapılmaması

İdarenin tasarrufunda ve sorumluluğunda bulunan taşınmazları kullanarak, elektronik haberleşme hizmeti sunan bazı işletmelerden geçiş hakkı ücretleri tahakkuk ve tahsil edilmemiştir.

Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'te geçiş hakkı tanımlanmıştır. Bu düzenlemeye göre Geçiş Hakkı, işletmecilere elektronik haberleşme hizmeti sunmak için gerekli şebeke ve altyapıyı kurmak, kaldırmak, bakım ve onarım yapmak gibi amaçlarla kamu ve özel mülkiyet alanlarının altından, üstünden ve üzerinden geçmeleri için tanınan haklardır.

Anılan Yönetmelik, sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesiyle ilgili geçiş haklarını, bu

haklara ilişkin ücret tarifelerini, bu Yönetmelik' te belirtilen işlemlerin denetlenmesini ve geçiş hakkını kullanacak işletmeciler ile geçiş hakkı sağlayıcılarının yükümlülüklerini kapsamaktadır.

Geçiş hakkı sağlayıcısı bir kamu kurum veya kuruluşu ise, kendisine yapılan geçiş hakkı talebini içeren başvuruları öncelikli olarak ve gecikmeye mahal vermeden ilgili mevzuat çerçevesinde değerlendirmek ve altmış gün içinde sonuçlandırmakla, şeffaf davranmakla ve işletmeciler arasında ayrım gözetmemekle yükümlüdür. Geçiş hakkı kullanıcısı, altyapının kurulacağı güzergâhın koordinatlarını, uzunluğunu, yeraltı tesisinde yapılacak kazının genişliğini ve derinliğini, tesisin kapasite bilgilerini, projenin tamamlanma süresini ve benzeri geçiş hakkına ilişkin bilgileri geçiş hakkı sağlayıcısına sunmak zorundadır. Bu kapsamda elde edilen veriler ile idarenin keşif, kontrol ve ilgili kurumlarla yazışmaları sonucu elde ettiği verilerin birlikte değerlendirilmesi, geçiş hakkı bedellerine ilişkin tahakkuk tespitinin tam ve sağlıklı yapılmasına katkı sağlayacaktır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, idare tarafından; bulgu konusunda gerekli hassasiyetin gösterildiği, İdare tarafından çalışma başlatıldığı, Müdürlükler arası yazışmaların (04.12.2019 tarih ve 18740979-190.01.07-E.28173 sayılı yazı) yapıldığı, bulgu konusuna yönelik araştırmaların devam ettiği, araştırmaların tamamlanmasına halinde bulgu doğrultusunda ilgili işletmecilerden tarh, tahakkuk ve tahsil işleminin yapılacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak, yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar kapsamında, idarenin elektronik haberleşme hizmeti sunan işletmecilerden/firmalardan geçiş hakkı ücretlerinin tahakkukunu ve tahsilini sağlaması kamu menfaati açısından uygun olacaktır.

BULGU 5: Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Tahakkukunun ve Takibinin Sağlıklı Yapılmaması

Elektrik tüketim vergisi beyannameleri bazı mükelleflerce beyan edilmemekte ve beyan edilmeyen elektrik ve havagazı tüketim vergisi tespiti ve takibi sağlıklı yapılmamaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 34, 35 ve 39' uncu maddelerine göre: Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, Elektrik ve havagazı tüketim vergisine tabidir. Elektrik ve havagazı tüketenler, elektrik ve havagazı tüketim vergisini ödemekle mükelleftirler.

20.2.2001 tarihli ve 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'na göre elektrik enerjisini tedarik eden ve havagazını dağıtan kuruluşlar, satış bedeli ile birlikte bu verginin de tahsilinden ve ilgili belediyeye yatırılmasından sorumludurlar. Elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşlar tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar idareye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecburdurlar.

Yukarıda belirtildiği üzere, mükellef borcunun tespiti ve takibi açısından beyannameler önemlidir. Dolayısıyla, elektrik ve havagazı tüketim vergisi tahakkukunun ve takibinin sağlıklı yapılabilmesi beyannamelerin düzenli alınmasına ve doğruluğunun kontrolüne bağlıdır.

2019 yılında, 57 mükelleften (Elektrik dağıtan kuruluştan) bazıları her ay için düzenli beyanname vermemiştir. Beyanname verilmeyen aylar, mükellefe göre 1 ile 12 ay arasında değişmektedir. 2019 yılında verilmeyen beyanname sayısı toplamda 176 adettir. Bilindiği üzere beyannameler, mükellef borcunun tespitinde ve takibinde temel dayanaktır. İdarenin elektik tüketim vergisinden doğan gelirlerini doğru ve tam olarak tespit edebilmesi zamanında/düzenli beyanname alınmasına bağlıdır.

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; 2019 yılı için elektrik dağıtan kuruluşlardan 57 mükellefin düzenli beyanname vermeme nedeniyle ilgili olarak çalışma başlatıldığı, bu çalışma kapsamında verilmeyen her bir beyanname dönemi için mükelleflere beyana çağrı mektubu oluşturulduğu, çağrı mektuplarının tebliğ işlemlerine başlanıldığı, haklı ve yeterli izahı olmayan mükellefler için gerekli yasal işlemler başlatıldığı bulgudaki öneriler ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu kapsamında elektrik tüketim vergisi beyannamelerinin tespiti ve takibi konusunda gerekli hassasiyet gösterileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak, ilgili mevzuat çerçevesinde elektrik ve havagazı tüketim vergisi tahakkukunun ve tahsilinin yapılması İdare yararına olacaktır.

BULGU 6: Bazı Mükelleflerden Eğlence Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Eğlence vergisinin tahakkukuna ve tahsiline yönelik bazı mükelleflere işlem yapılmamıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun eğlence vergisini düzenleyen maddelerine

göre: Belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tabidir. Verginin mükellefi, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzelkişilerdir.

Vergi biletle girilen yerlerde bilet bedellerine eklenmek suretiyle hesaplanır ve belediye tarafından özel damga konulması sırasında ödenir. Bu suretle alınan biletlerin kullanılmadan iadesi halinde peşin olarak ödenen vergi geri verilir.

Genel ve Katma Bütçeli idarelerle İl Özel İdareleri ve köyler tarafından yürütülen spor müsabakaları, at yarışları ve benzeri faaliyetlerde bilet bedeli ile birlikte alınan vergi takip eden 20 gün içinde ilgili belediyeye ödenir. Müşterek bahislerde her aya ait vergi o ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar ilgili belediyeye bir beyanname ile bildirilir ve aynı sürede ödenir. Biletle girilmesi zorunlu olmayan eğlence yerlerinde her aya ait vergi o ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar ilgili belediyeye yatırılır.

İdarenin hesap ve işlemleri kapsamında; Ruhsat Müdürlüğü verilerinin incelenmesi sonucunda, faaliyet konusu itibariyle eğlence vergisine tabi olan bir oyun, bir bilardo ve beş playstation salonundan herhangi bir vergi tahakkukunun ve tahsilinin yapılmadığı görülmüştür (Tespit; 31.12.2019 tarihi itibariyledir/örnekleme yöntemi kullanılmıştır).

www.balioglu.net

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Eğlence vergisi tahakkukunun, takibinin ve tahsilinin sağlanması noktasında aksama görülen mükellef grupları (oyun salonu, bilardo ve playstation) ile ilgili olarak eğlence vergisinin beyanname alım işlemlerine başlanıldığı, beyan ve tespitler doğrultusunda eğlence vergisi alındığı, biletle girilen yerlerde bilet bedeline eklenmek suretiyle hesaplanan ve idareye beyan edilen Eğlence Vergisinin tahakkuk ve tahsilinin takibinde genel olarak vergi kaybına yol açacak bir olumsuzluk olmadığı, bulgudaki öneriler ve kanuni düzenlemeler kapsamında gerekli hassasiyetin gösterileceği ifade edilmiştir.

İlgili mevzuat hükümleri ve açıklamalar kapsamında eğlence vergisinin sağlıklı tahakkuku ve tespiti için idarece ciddi saha çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Eğlence vergisi tahakkukunun, takibinin ve tahsilinin sağlanması için idarece gerekli tedbirlerin alınması kamu menfaati ve belediye gelirlerinin artırılması açısından uygun olacaktır.

BULGU 7: Belediye Sınırları İçerisinde Faaliyet Gösteren İşyerlerinin Bir Kısmından İlan ve Reklam Vergisi Tahakkukunun ve Tahsilatının Yapılmaması

İdarenin yetki ve görev alanı içinde faaliyet gösteren bazı işyerlerinden ilan ve reklam vergisi tahakkuku ve tahsilatı yapılmamaktadır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 12'nci maddesine göre; belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilan ve reklam, ilan ve reklam vergisine tabidir.

Aynı Kanun'un 13'üncü maddesinde ise, ilan ve reklam vergisinin mükellefinin; yurt dışından gönderilen ilan ve reklamlar dâhil olmak üzere, ilan ve reklamı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzelkişiler olduğu belirtilmiştir.

Diğer yandan, aynı Kanun'un "Verginin tarhı ve ödenmesi" başlıklı 16'ncı maddesinde; söz konusu verginin, vergiye tabi ilan ve reklamlarda, ilan ve reklam işinin mükellefçe yapılması halinde ilan veya reklam işinin yapılmasından önce mükellef tarafından; ilan ve reklam işinin bu işi mutad meslek olarak ifa edenler tarafından yapılması halinde ilan ve reklam işini yapanlarca ilan veya reklamın yapıldığı ayı takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar verilecek beyanname üzerine, tarh ve tahakkuk ettirileceği hüküm altına alınmıştır.

www.balioglu.net

2019 yılına ait Ruhsat Müdürlüğü verileri dikkate alınarak, Mali Hizmetler Müdürlüğü Tahakkuk Şefliği kayıtlarında aktif gözüken işyerleri bazında yapılan örnekleme çalışması neticesinde; İdarenin yetki ve görev alanı içindeki 989 iş yerine çalışma ruhsatı verildiği, ancak, bu iş yerlerinden 91 iş yerinin ilan ve reklam vergisi beyanında bulunmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; İlan ve reklam vergisi mükellefi olan iş yerlerinin tespiti, tahakkuku ve söz konusu verginin alınması için gerekli çalışmaların yapıldığı, İdarenin yetki ve görev alanı içinde faaliyet gösteren ve raporda ilan ve reklam vergisi beyanında bulunmadığı tespit edilen 91 adet işyerinin ilan ve reklam vergisi beyanında bulunmasıyla ilgili ihbarnamelerin ve tebliğlerin düzenlendiği, iş yerlerinin ruhsatlandırılmasına ilişkin mevzuat ile ilan ve reklam vergisine ilişkin mevzuatta ilçe belediyeleri ve büyükşehir belediyeleri için belirlenen sorumluluk alanları birebir aynı olmadığı, Büyükşehir'in sorumluluğu altında bulunan cadde, bulvar, meydan ve benzeri yerlerdeki işyerleri de genel olarak ilçe belediyeleri tarafında ruhsatlandırıldığı, bu alanlardaki ilan reklam vergisi tahakkuk ve tahsil sorumluluğunun büyükşehir belediyesinde olduğu ifade edilmiştir.

Netice olarak, tespit yapılırken özellikle İdarenin yetki ve görev alanı içinde faaliyet gösteren işyerlerinin ilan ve reklam vergisi tahakkuk ve tahsil durumu üzerinde durulmuştur. Büyükşehir belediyesinin yetki ve sorumluluk alanlarına girilmemiştir. İdarenin, yetki ve görev alanı içerisinde ilan ve reklam vergisi mükellefi olarak faaliyet gösteren iş yerlerinin tespitini, tahakkukunu ve söz konusu verginin alınması için gerekli olan çalışmalarını yaygın bir şekilde yapması gerekmektedir.

BULGU 8: Bazı İşletmelerin İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmaksızın Faaliyette Bulunması ve Buna Bağlı Olarak İşyeri Açma İzni Harcının Tahsil Edilmemiş Olması

İdarenin ilgili birimlerinden alınan bilgilere göre, idarenin yetki ve görev sınırları içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmaksızın faaliyette bulunan işletmeler bulunmaktadır. Buna bağlı olarak da idarenin, iş yeri açma izni harcı geliri kaybına uğraması riski söz konusudur:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "İşyeri Açma İzni Harcı" başlıklı 81'inci maddesinde; belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir iş yerinin açılmasının işyeri açma izni harcına tabi olduğu belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Diğer yandan, 10.08.2005 tarihli ve 25902 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bu Yönetmelik kapsamında faaliyet gösterecek işletmelerin ilgili belediyeden iş yeri açma ve çalışma ruhsatı almış olması gerekmektedir.

İdarenin hesap ve işlemleri kapsamında; Ruhsat Müdürlüğü ve Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan verilerin incelenmesi neticesinde; İdarenin yetki ve görev sınırları içinde 31.12.2019 tarihi itibariyle 14.555 adet işyeri açma ve çalışma ruhsatı verildiği, dolayısıyla, bu iş yerlerinden işyeri açma izni harcı tahsil edildiği; ancak Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan iş yeri çevre temizlik vergisi aktif mükellef listesinde ise 16.345 aktif işletmenin kayıtlı olduğu; dolayısıyla, toplam 1.790 adet işletmenin ruhsatsız faaliyet gösterdiği tespit edilmiştir.

İdarenin yetki ve görev alanındaki işletmelerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olanları da dikkate alarak, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibini sağlaması ve buna bağlı olarak da işyeri açma izni harcının zamanında tahsil edilmesi gerekmektedir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'e göre ilçe belediyesinin ruhsatlandırma faaliyetine ilişkin sorumluluk ve yetki alanlarının sınırlı olduğu, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu kapsamında işyeri açma izni harcının tahsili konusunda gerekli hassasiyetin gösterildiği, Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü işyeri ruhsatları ile Mali Hizmetler Müdürlüğü çevre temizlik vergisi mükellefleri arasında rakamsal fark oluşmasının nedeni olarak; ilçe belediyelerinin yetki alanında bulunmayan eğitim kurumları, galeriler, mali müşavir ofisleri, hukuk büroları, noterler, mühendislik ofisleri, kamu bankaları, dernek kuruluşları, sağlık bakanlığı ruhsatlı işletmeler (eczane, hastane, poliklinik, klinik ve diş poliklinikleri) ve İBB ruhsatlı (akaryakıt istasyonları, otoparklar vs.) işletmelerden kaynaklandığının tespit edildiği, bu tespitlere ilaveten ruhsatları iptal edildiği halde çevre temizlik vergisi iptali için işlem yapmayan işyerlerinin bulunduğu;

Bir iş yerinin çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin o iş yerinin faaliyete geçmesi ile başlayacağı, iş yerinin belirli koşulları taşımaması veya ruhsat başvurusunda bulunmaması hallerinde ruhsatlandırma işleminin yapılmadığı, bu nedenlerle çevre temizlik vergisi ile kıyaslanarak bazı işletmelerin ruhsatsız faaliyet gösterdiğine ilişkin tespite bu noktada katılınmadığı;

www.balioglu.net

İşyeri olarak kullanılan binaların yıl içinde kullanılmaya başlanması halinde, mükellefler kullanmaya başladıkları tarihten itibaren 30 gün içinde ilgili belediyeye bildirim vermeleri gerektiği, işyerlerinin bildirimde bulunmasına müteakip gerekli işlemler yapılacağı ifade edilmiştir.

Ancak; kamu idaresi cevabında gerekli çalışmaların yapıldığı ifade edilmiş ise de bazı açıklamalardan, bulgu mahiyetinin idare nezdinde tam olarak anlaşılmadığı görülmüştür.

Şöyle ki kamu idaresi cevabında Ruhsat ve Denetim Müdürlüğü işyeri ruhsatları ile Mali Hizmetler Müdürlüğü çevre temizlik vergisi mükellefleri arasında rakamsal fark oluşmasının nedeni olarak; yetki ve sorumluk bakımından bazı yerlere iş yeri açma ve çalışma ruhsatının ilçe belediyesince verilmemesi (yetki dışında olması) ve çevre temizlik vergisi uygulamasında mükelleflerin yükümlülüklerini yerine getirmemesi gibi durumlardan kaynaklı hususlar ile bazı muafiyetler gösterilmiştir. Esasen bulguda, İdarenin yetki ve görev alanındaki işletmelerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olanları da dikkate alarak, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibinin sağlanması/yapılması ve buna bağlı olarak da

işyeri açma izni harcının zamanında tahsil edilmesinin gerektiği hususu üzerinde durulmuştur. Bulgudaki tespit ile İdarenin görev, yetki ve sorumluluklarını 2464 sayılı Kanun kapsamında yerine getirmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Kamu idaresi cevabında yer alan ve idarece anlaşılmadığı düşünülen diğer bir konu ise; Bir iş yerinin çevre temizlik vergisi mükellefiyetinin o iş yerinin faaliyete geçmesi ile başlayacağı, iş yerinin belirli koşulları taşımaması veya ruhsat başvurusunda bulunmaması hallerinde ruhsatlandırma işleminin yapılmadığı, bu nedenlerle çevre temizlik vergisi ile kıyaslanarak bazı işletmelerin ruhsatsız faaliyet gösterdiğine ilişkin tespite bu noktada katılınmadığı ifade edilmiş ise de bulguda Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan iş yeri çevre temizlik vergisi aktif mükellef listesi kullanılmıştır. Yani bulguda işyeri mükellefiyeti ve faaliyeti başlayan iş yerlerinin verirlerinden yararlanılmıştır.

Sonuç olarak, İdarenin yetki ve görev alanındaki işletmelerin, işyeri açma ve çalışma ruhsatından muaf olanları da dikkate alarak, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının bulunup bulunmadığının takibini sağlaması ve buna bağlı olarak da işyeri açma izni harcının zamanında tahsil edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 9: Bazı İş Yerleri İçin Çevre Temizlik Vergisi Tahakkuk Ettirilmemesi

İdarenin yetki ve sorumluk alanı içindeki bazı iş yerleri için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmemektedir:

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44'üncü maddesinde; belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binaların çevre temizlik vergisine tabi olduğu, iş yerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisinin maddede belirtilen tarifeye göre alınacağı ve büyükşehirlerde %25 artırımlı uygulanacağı, bu verginin belediyelerce binaların tarifedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılacağı, tahakkuk eden bu verginin her yıl emlak vergisinin taksit sürelerinde ödeneceği, bu maddede yer alan tutarların her yıl yeniden değerleme oranında artırılacağı ve bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirlerin dikkate alınmayacağı hüküm altına alınmıştır.

2019 yılı kapsamında Emlak ve İstimlak Müdürlüğü, Ruhsat Müdürlüğü ve Mali Hizmetler Müdürlüğü verileri bazında yapılan örnekleme çalışma neticesinde; İdarece kiraya

verilen iş yerlerinden 6, işyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerlerinden 3 ve örnekleme yöntemiyle seçilen iş yerlerinin idarece kontrolü sonucunda da 4 iş yerinin çevre temizlik vergisi tahakkukunun yapılmadığı görülmüştür.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; bazı iş yerleri için çevre temizlik vergisi tahakkuk ettirilmemesinin nedeni olarak işyerinin mülk sahibi tarafından çevre temizlik vergisinin sene başında tahakkuk ettirilmesinden kaynaklandığı, "mükellefiyetin şahsında hata" teşkil eden ve beyanda bulunmadığı tespit edilen işyeri sahipleri nezdinde ihbarname düzenlenmek ve tebliğ edilmek suretiyle işlemler tesis edildiği ve önerilerimiz doğrultusunda gerekli hassasiyet gösterileceği ifade edilmiştir.

Netice olarak, İdarenin çevre ve temizlik vergisi mükellefi olan iş yerlerinin tespiti ve söz konusu verginin alınması için gerekli olan çalışmaları yapması gerekmektedir.

BULGU 10: Muafiyet Kapsamındaki İdare Taşınmazları İçin Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Ödenmesi

www.balioglu.net

Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları kapsamında tüketilen elektrik için, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ödenmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 16'ncı maddesinde; belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları katma değer vergisi ile özel tüketim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı paylarından muaf olacağı belirtilmiştir.

Anılan yasa hükmü uyarınca, İdarenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık olan, gelir getirmeyen taşınmazlarından olan park ve bahçeler, belediye hizmet binaları, mesleki eğitim kurs binaları, mahalle aralarında yer alan spor sahaları ve kamu hizmeti sunulan diğer binaların inşa ve kullanımları; katma değer vergisi ile özel iletişim vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı payından muaf tutulmalıdır. Dolayısıyla, bahsedilen yerlerde tüketilen elektrik karşılığı yapılan ödemelere elektrik tüketim ve havagazı vergisi dâhil edilmemelidir.

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; yukarıda belirtilen açıklamalara ve mevzuata aykırı olarak elektrik ve havagazı tüketim vergisinin ödendiği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; bulgu doğrultusunda gerekli çalışmaların başlatıldığı ve E.. E… AŞ ile de işlemlerin koordineli bir şekilde devam ettiği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; mevzuatında belediyeler için muafiyet kapsamına alınmış yerlerin listesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu yerlerde tüketilen elektrik için, elektrik ve havagazı tüketim vergisi ödenmemelidir.

Tablo 6: Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi Ödenmemesi Gereken Yerlerin Listesi

Sıra No	Sözleşme Numarası	Tesisat Numarası	Birim Adı
1	1016579228	4011226712	Engelsiz Yaşam Merkezi Yangın Pompası
2	1018296673	4011212724	Engelsiz Yaşam Merkezi
3	1011483967	4005765044	Çamlıca Semt Evi(Kse)
4	1017180836	4006170702	Togem
5	1011486544	4005104217	Togem Anaokulu
6	1011486513	4004269959	Diyabet Ve Obezite
7	1017180816	4006223037	Diyabet Ve Obezite
8	1013203360	4010411582	Şemsi Paşa Camii

www.balioglu.net

BULGU 11: Bazı Yapım İşlerinde "İnşaat Sigortası (Bütün Riskler)" Poliçesinde Yüzde İkiden Fazla Muafiyet Uygulanması

Bazı Yapım İşlerinin "İnşaat Sigortası (Bütün Riskler/All Risk)" Poliçelerindeki bazı risk unsurlarına %2 (yüzde iki)' den fazla muafiyet uygulanmıştır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "İş ve işyerinin sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde; yapım işlerinde yüklenicinin ihale dokümanında belirtilen süre ve şartlara uygun olarak işyerlerindeki her türlü araca-gerece, malzemeye ve oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı sigorta yaptırması zorunludur.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş ve işyerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinde göre: sigorta poliçesinde tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranı azami %2'dir. Deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranı azami %20'dir. Bunun dışında kalan riskler için koasürans

uygulanmaz. Muafiyet ve koasürans kısmına isabet eden hasarların karşılanması yüklenicinin sorumluluğundadır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere; yapım işlerinin "İnşaat Sigortası (Bütün Riskler/All Risk)" poliçelerindeki bazı risk unsurlarına azami %2 (yüzde iki) muafiyet uygulanmalıdır.

İdarenin yapım işlerinin incelenmesi neticesinde; aşağıdaki tabloda gösterilen bazı yapım işlerinin inşaat sigortası poliçesinde bazı risk unsurlarına %2'den fazla muafiyet uygulandığı tespit edilmiştir:

Tablo 7: Üsküdar Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Bünyesinde Gerçekleştirilen Bazı Yapım İşlerine Ait İnşaat Sigortası Poliçesinde Bazı Risk Unsurlarına Yüzde İkiden Fazla Muafiyet Uygulandığı Gösterir Örnekler

Sıra No	İş/İhale Adı	Yüklenici Firma Adı	İnşaat Sigorta Şirketi	İnşaat Sigorta Muafiyet Kalemleri ve Oranları
1	2019 Yılı Üsküdar İlçesi Geneli Muhtelif Yerlerde İksa Yapım İşi	A…A… Yapı AŞ Kıymet İnş. San. Tic. Aş. İş Ort.	N… Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (B… Sigorta)	İnşaat İşleri Hasarları: %10- 5000 Usd 3. Şahıs Mali Mesuliyet Hasarları: %10- 2500 Usd Kazık, İksa, Ankraj vb. :%20- 30000 Usd
2	Üsküdar İlçesi Sultan tepe Mahallesi 101 Pafta, 503 Ada,29 Ve 37 Parselde Bina İnşaatı Yapım İşi	A… - K… - G… Mühendislik	N… Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. (Bereket Sigorta)	İnşaat İşleri Hasarları: %10 3. Şahıs Mali Mesuliyet Hasarları: %10
3	Konut Proje İnşaatı Tamamlama İşi 164 Pafta, 1151 Ada, 183 Parsel	T… Müh. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti-K… İnş. San. Anonim Şirketi İş Ort.	E… Sigorta	Diğer Tabiat Olayları, Yangın vb. : %10 Kazı, İksa, Ankraj İşleri Hasarları: %20 3. Şahıs Mali Mesuliyet Hasarları: %10 Diğer Hasarlar: %10
4	Üsküdar İlçesi Kentsel Dönüşüm Alanı Bina Yıkım İşi	O… K…-Y… Ö… A… Yıkım İş. Ort.	N… Sigorta	Sel, Toprak Çökmesi vb.: Min. 10000 Usd Diğer Tabiat Olayları: 5000 Usd Mevcut Yapılarda Hasarlar: %10 Kazıklı Temel, İstinat Duvarı vb. :%10 İş Makineleri: %10 Vinçle Taşıma: %10 Diğer Hasarlar: 2500 Usd 3. Şahıs Hasarlar:%10
5	Üsküdar İlçesi 2019 Yılı Merdiven Yapım İşi	S… Danışmanlık	N… Sigorta	Sel, Toprak Çökmesi V.B: :Min 10000 Usd Diğer Tabiat Olayları: 5000 Usd Mevcut Yapılarda Hasarlar: %10 Kazıklı Temel, İstinat Duvarı V.B :%10 İş Makineleri: %10 Vinçle Taşıma: %10 Diğer Hasarlar: 2500 Usd 3. Şahıs Hasarlar:%10
6	Üsküdar İlçesi 2019 Yılı Asfaltın Finişerle Serilmesi, Sıkıştırılması ve Nakli Yapım İşi	G… Y… Asfalt	M... Sigorta Aracılık Hizmetleri (H… Sigorta)	Kazık, İksa, Ankraj Hasarları: %25 Tabiat Olayları, Hırsızlık vb.:%10 Diğer Hasarlar: %10 3. Şahıs Hasarlar:%10

www.balioglu.net

7	Ferah Mahallesi Yaşam Merkezi Yapım İşi	M… T… İnş. San. Ve Tic. A.Ş.	E… Sigorta Acentelik Hizmetleri Ltd. Şti (H… Sigorta)	Kazık, İksa, Ankraj: %20 Diğer Tabiat Olayları: %10 Diğer Hasarlar: %10 3. Şahıs Hasarlar:%10
8	Üsküdar İlçesi Mimar Sinan Mahallesi 35 Pafta, 447 Ada, 22 Parselde Bina İnşaatı Yapım İşi	S… U… A… İnş.	T… Ç… Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti. (U… Sigorta)	Diğer Doğal Afetler: %10 Kablo-Pano Hırsızlık Hasarları: %20 Diğer Hırsızlıklar: %10 Diğer Hasarlar: %10 3. Şahıs Mesuliyet Hasarları: %10
9	Selimiye Hamamı Restorasyon Projesi Tamamlama İşi	I… Yapı Organizasyon A.Ş.	E… Sigorta Aracılık Hizmetleri Ltd. Şti (A… Sigorta)	Tabiat Olayları/Hırsızlık v.b: 2500 Usd Diğer Hasarlar: 1000 Usd 3. Şahıs Mesuliyet Hasarları: %10- 750 Usd

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Yapım İşleri Genel Şartnamesinin "iş ve iş yerlerinin korunması ve sigortalanması" başlıklı 9'uncu maddesinin 3'üncü fıkrasında; Sigorta poliçesinde; Tüm riskler için uygulanabilecek muafiyet oranının azami %2 olacağı, deprem, sel, su baskını, toprak kayması ve terör riskleri için uygulanabilecek koasürans oranın azami %20 olacağı ve bunların dışında kalan riskler için koasürans uygulanmayacağı, muafiyet ve koasürans kısmına isabet eden hasarların karşılanmasının yüklenicinin sorumluluğunda olduğu, anılan yönetmelik ve önerilerimiz doğrultusunda gerekli hassasiyetin gösterileceği, sigorta poliçelerinde gerekli değişimin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; inşaat Sigortası poliçesinde muafiyet oranlarının %2 (yüzde iki)'lik orandan fazla olması yüklenicinin nihai sorumluluğunu ortadan kaldırmamaktadır. Yüklenici, olağanüstü hallerin/doğal afetlerin işyerlerinde ve yapılan işlerde meydana getireceği zararlar için idareden bir bedel isteyemez. Ancak bu zararlardan meydana gelecek gecikmeler için idarece yükleniciye gerekli ek süre verilir.

"İnşaat Sigortası (Bütün Riskler/All Risk)" nın temel amacı yükleniciyi korumak ve işin zamanında yapılmasını temin ederek, kamu kaynağının kullanımında etkinliği sağlamaktır. Dolayısıyla bu amaç ve yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümleri kapsamında hareket edilmesi hem kamu hizmetinin sürekliliğini sağlayacak hem de istenmeyen risk unsurlarının gerçekleşmesi durumunda sigortacı-sigortalı-idare ve 3.kişiler arasında oluşabilecek hukuki ve mali ihtilafları önleyecektir.

www.balioglu.net

BULGU 12: Kamu İhale Kanunu'nun 21/f ve 22/d Maddelerindeki Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal Alımlarında Kamu İhale Kurumundan Uygun Görüş Alınmadan Bütçe Ödeneğinin %10'unun Aşılması

İdarenin 2019 yılında mal alımları için 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptığı harcamaların yıllık toplamı, bu amaçlar için bütçeye konulan ödeneklerin %10'unu aşmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde göre; İdareler, kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur. Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez. Yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir.

Aynı Kanun'un "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesi birinci fıkrasının (f) bendinde; 2019 yılı için üçyüzbirbin ikiyüzyirmisekiz Türk Lirasına kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarının pazarlık usulü ile ihale yapılabileceği ifade edilmiştir.

Benzer şekilde Kanun'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin (d) bendine göre; Büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idareler 2019 yılı için doksanbin üçyüzellisekiz Türk Lirasını, diğer idareler onaltıbin yediyüzseksenaltı Türk Lirasını aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve iaşeye ilişkin alımları için ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir.

4734 sayılı Kanun hükümlerinin uygulanmasına yönelik çıkarılan ve 22.08.2009 tarihli ve 27327 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesi, Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinin uygulanmasına ilişkin açıklamaları içermektedir. Anılan maddede; açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usullerinin temel ihale usulü olduğu ve bu temel usullerden biriyle alım yapılamadığı durumlarda diğer usul ve yöntemlerin kullanılabileceği belirtilerek, Kanun'un 21/f ve 22/d maddelerine göre yapılacak alımlarda %10'luk sınırın aşılmasına yönelik olarak Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınması için İdarelerce yapılacak başvuruların şartları ve değerlendirme kriterleri hakkında hükümlere yer verilmiştir.

Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi hükmü dikkate alındığında; idarelerin aynı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi ve 22'nci maddesinin

www.balioglu.net

birinci fıkrasının (d) bendine göre yapacakları alımlara ilişkin olarak mal veya hizmet alımı ile yapım işi için ayrı ayrı olmak üzere, bu işler için konulmuş ödeneklerin %10'unun aşılmaması kuralının mevcut olduğu anlaşılmaktadır. Anılan yasal hükümler uyarınca %10 sınırının İdarece takip edilmesi ve bu sınırın aşılacağının anlaşılması halinde Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesinde yapılan açıklamalara uygun olarak Kamu İhale Kurumuna başvurulması ve Kurulun uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen %10'luk sınırın aşılmasında, Kurulun uygun görüşü alınmadan doğrudan temin yönteminin kullanılmaya devam edilmesi halinde ilgili kamu görevlileri, görevlerini kanuni düzenlemelere uygun yerine getirmemiş olacaklardır. Diğer yandan, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Görevlilerin ceza sorumluluğu" başlıklı 60'ıncı maddesinde; doğrudan temin yönteminin kullanılmasına ilişkin olarak ihale yetkililerinin sorumlulukları ve görevlerini kanuni gereklere uygun olarak yerine getirmemeleri durumunda karşılaşacakları yaptırımlarla ilgili hükümler bulunmaktadır.

www.balioglu.net

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde; İdarece 4734 sayılı Kanun'un 21/f ve 22/d kapsamında 17.975.851,72 TL'lik mal alımı yapıldığı; mal alımları için bütçeye konan ödeneğin 79.800.000,00 TL ve %10'luk sınırın da 7.980.000,00 TL olduğu; yıl sonu itibariyle yasal sınırın aşıldığı ve aşan kısım için Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla, İdarenin 2019 yılında pazarlık ve doğrudan temin usulleri ile yaptığı mal alımlarında, İdare bütçesine bu amaçla konulan ödeneğin % 10 olan tutarı, 9.995.851,72 TL aşılmıştır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; 4734 sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler içinde yapılan harcamaların yıllık toplamının, idarenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unun Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşılmayacağı, 2019 yılı içerisinde Belediyede gerçekleştirilen yapım işleri ile hizmet alımlarında 4734 sayılı Kanun'da belirtilen parasal limitlere uyulduğu, ön görülemeyen acil ihtiyaçlar nedeniyle ihale sürecinin gerçekleştirilmesinde kamu yararı görülmemesi nedeniyle mal alımlarında kanunda ön görülen sınır aşıldığı, bulgudaki öneriler ve Kamu İhale Kanunu kapsamında gerekli hassasiyettin sağlanacağı, %10 sınırının aşılacağının anlaşılması halinde ise Kurumun uygun görüşünün alınacağı ifade edilmiştir.

Netice olarak; 4734 sayılı Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler içinde yapılan harcamaların yıllık toplamının, idarenin bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unun Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşılmaması gerekmektedir.

BULGU 13: Pazarlık Usulünün Yaygın Bir Şekilde Kullanılması Nedeniyle Kamu İhale Kanunu'nun Temel İlkelerine Uygun Davranılmaması

Mal ve hizmet alımlarında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık ihale usulü" yaygın bir şekilde kullanılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; "İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aynı Kanun'un "Pazarlık Usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine göre; Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen veya yapım tekniği açısından özellik arz eden veya yapı veya can ve mal güvenliğinin sağlanması açısından ivedilikle yapılması gerekliliği idarece belirlenen hallerde veyahut idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması hallerinde pazarlık usulü ile ihale yapılabilir.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (f) bendinde ise, idarelerin yapacağı mal veya malzeme alımlarının Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen limitler dâhilinde yapılacağı belirtilmektedir.

Ayrıca 21'nci maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (f) bentlerinde belirtilen hallerde ilan yapılması zorunlu olmayıp ilan yapılmayan hallerde en az üç istekli davet edilerek, yeterlik belgelerini ve fiyat tekliflerini birlikte vermeleri istenir. Diğer yandan, (b), (c) ve (f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere, pazarlık usulü Kanun'da sayılan özel haller için düzenlenmiştir. Pazarlık usulü ile yapılan alımların genel bir uygulama haline getirilmesi, Kanun'un amacına uygun değildir.

www.balioglu.net

İdarenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; İdare; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Pazarlık Usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (f) bendi kapsamında, detayı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere, toplamda 72 ihale gerçekleştirildiği tespit edilmiştir.

İdarenin pazarlık usulü ile yapılan ihalelerinin birçoğunda ilan yapılmamaktadır. İdarece yapılacak olan ihaleye en az 3 istekli davet edilerek ihale sonuçlandırılmaktadır. Bu usulde en az 3 isteklinin davet edilmesi yeterli olup, bu isteklilerden sadece birinin geçerli teklif vermesi halinde bu istekli ile sözleşme imzalanmaktadır. İlansız yapılan bir ihalenin, ihaleye davet edilenlerin serbest piyasada o işi yapanların tamamını kapsaması mümkün değildir.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında pazarlık usulünün yapılmasına engel bir düzenlemenin bulunmadığı, can ve mal emniyeti ile yapı güvenliğinin sağlanabilmesi amacı ile 21/b kapsamında ihale yapıldığı, Kanun'un 21/f maddesine göre yapılan harcamaların toplam mal, hizmet ve yapım harcamalarına oranın yaklaşık olarak %3 olduğu, bu nedenle pazarlık usulüne sıkça başvurulmadığı, bu yöntemle yapılan ihalelerin görece fazla gözükmesi Üsküdar Belediyesinin bütçe büyüklüğü ile 500 binin üzerinde bir nüfusa ve 36 $km^{2'}$ lik bir alana hizmet götürmesi nedeniyle mal ve hizmet ihtiyacının diğer belediyelere göre daha fazla olmasından kaynaklandığı, yapılacak ihalelerde Kanun'da belirtilen saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkeleri ve bulgudaki öneriler doğrultusunda hassasiyetle hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; 4734 sayılı, pazarlık usulü Kanun'da sayılan özel haller için düzenlenmiştir. Pazarlık usulü ile yapılan alımların genel bir uygulama haline getirilmesi, Kanun'un amacına uygun değildir. İdarenin pazarlık usulüne sıklıkla başvurması, Kanun'da belirtilen saydamlık, rekabet, eşit muamele, güvenirlik, gizlilik, kamuoyu denetimi, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve kaynakların verimli kullanılması ilkelerine uygunluğu zayıflatacaktır. Bu nedenle yapılacak ihalelerde temel ihale usullerinin gerçekleşmesi için gerekli özenin gösterilmesi, kamu menfaatine uygun olacaktır.

www.balioglu.net

Tablo 8: 2019 Yılında Pazarlık Usulü İle Yapılan Mal ve Hizmet Alımları İle Yapım İşlerine Ait İcmal

İhale Türü	İhale Usulü	İhale Sayısı	Yaklaşık Maliyet Toplam Tutar (TL)	Sözleşme Bedeli Toplam Tutar (TL)
Yapım İşi	21/b	2	160.895.194,33	146.340.000,00
Mal Alımı	21/f	49	12.428.574,33	11.749.871,94
Hizmet Alımı	21/f	21	4.540.001,00	4.262.698,00
TOPLAM		**72**	**177.863.769,66**	**162.352.569,94**
Not: *2019 yılına mali olarak konu olan toplam ihale sayısı 133'tür. Ayrıca 15 İhale de çeşitli nedenlerden dolayı iptal edilmiştir.*				

BULGU 14: Yaklaşık Maliyet Cetveli Birim Fiyatlarına Göre Yüksek Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerine Öncelik Verilmesi, Düşük Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerinde İse İmalatların Yapılmaması

2018/525645 ihale kayıt numaralı "2019 Yılı Üsküdar İlçesi Genelinde Muhtelif Yerlerde İksa Yapım İşi" nde; yaklaşık maliyet cetveli birim fiyatlarına göre yüksek fiyat teklif edilen iş kalemlerine öncelik verilmiş ve bu iş kalemlerinde yüksek oranlarda iş artışlarına gidilmiştir. Düşük fiyat teklif edilen iş kalemlerinde ise imalatların bir kısmı yapılmamış veya çok az yapılmıştır.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde;

"İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur." denilmektedir.

Aynı Kanun'un "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde ise; ihale komisyonu tarafından diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanların tespit edileceği, teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğu İdarece tespit edilen bileşenler ile ilgili ayrıntılı bilgi isteneceği, aşırı düşük tekliflerin tespit ve değerlendirilmesinde Kamu İhale Kurumu tarafından yapılan düzenlemelerin esas alınacağı ifade edilmiştir.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Yaklaşık maliyetin hesaplanmasına

www.balioglu.net

esas miktarların tespiti" başlıklı 9'uncu maddesinde özetle; Yaklaşık maliyet hesabına esas miktarların tespiti için yapılması gereken çalışmalardan bahsedilmiştir. Bu çalışmalar; arazi ve zemin etüdünün yapılması, projelerin hazırlanması, mahal listesinin hazırlanması, metraj listelerinin hazırlanması, birim fiyat ve imalat tariflerinin hazırlanması olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in "Yaklaşık maliyet hesabına esas fiyat ve rayiçlerin tespiti" başlıklı 10'nuncu maddesine göre; idarelerce, ihale konusu işin yaklaşık maliyetine ilişkin fiyat ve rayiçlerin tespitinde; ihaleyi yapan idarenin daha önce gerçekleştirdiği ihale konusu işe benzer nitelikteki işlerin sözleşmelerinde ortaya çıkan fiyatlar, kamu kurum ve kuruluşlarınca belirlenerek yayımlanmış birim fiyat ve rayiçler, ilgili meslek odaları, üniversiteler veya benzeri kuruluşlarca belirlenerek yayımlanmış fiyat ve rayiçler, yüklenici veya alt yüklenici olarak faaliyet gösteren, konusunda deneyimli kişi ve kuruluşlardan alınacak, ihale konusu işe benzer nitelikteki işlere ilişkin maliyetler ve idarenin piyasa araştırmasına dayalı rayiç ve fiyat tespitleri esas alınır.

Yönetmelik'in "Yaklaşık maliyetin hesaplanması ve güncellenmesi" başlıklı 11'inci maddesine göre: İş kalemi ve/veya iş grubu şeklinde tespit edilen imalat miktarlarının, Yönetmelik' in 10'uncu maddesine göre belirlenen ve yüklenici karı ve genel gider ihtiva etmeyen fiyatlarla çarpımı sonucu bulunan tutar KDV hariç olarak hesaplanır ve bulunan bu tutara % 25 oranında yüklenici kar ve genel gider karşılığı eklenmek suretiyle yaklaşık maliyet tespit edilir. Yaklaşık maliyet, güncelliğini kaybetmesi halinde, ilk ilan veya davet tarihine kadar güncellenir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin "İş programı" başlıklı 17'nci maddesinde;

"Yüklenici, yer tesliminin yapıldığı tarihten itibaren on beş gün içinde, idarece verilen örneklere, sözleşmedeki ödeme şartlarına ve imalatların niteliği, teknik özelliği ve yapım sürelerine uygun bir iş programını hazırlayarak, onaylanmak üzere idareye teslim edecektir. İdare, iş programını verildiği tarihten başlamak üzere sözleşme veya eklerinde belirtilen süre içinde, olduğu gibi veya gerekli gördüğü değişiklikleri yaparak onaylar ve onaylı bir nüshasını yükleniciye verir. İş programları idarenin onayıyla geçerli olur. Yüklenici idarece onaylanmış iş programına aynen uymak zorundadır. Ancak zorunlu hallerde idarenin uygun görüşü ile iş programında değişiklik yapılabilir." denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere, aşırı düşük teklif sorgulaması sadece toplam teklif bedeli üzerinden yapılmakta, iş kalemi bazında

www.balioglu.net

tekliflerin sorgulanması ve teklifin değerlendirme dışı bırakılmasına yönelik mevzuatta herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle birden fazla kalemden oluşan ihalelerde bazı istekliler bazı iş kalemlerine çok yüksek, bazı iş kalemlerine ise çok düşük teklifler verebilmektedir. Ancak, iş kalemlerine ait fiyat teklifi verilirken o kalemlerin rayiç fiyatları dikkate alınmamaktadır. Yani İhalelere katılan istekliler, toplamda (bütün iş kalemleri bazında) en düşük teklifi vererek ihaleyi kazanabilmektedirler. Dolayısıyla iş kalemlerinin bazılarına aşırı yüksek bazılarına ise aşırı düşük teklif verilmekte ve sözleşmeler de bu şekilde imzalanmaktadır.

İhale konusu iş için toplamda ekonomik açıdan en avantajlı teklif verilmiş ise de bazı iş kalemleri için uygun teklif verildiği söylenemez. Yani bazı iş kalemleri için teklif edilen fiyatlar gerçeği yansıtmamakta, bu gibi durumlar kamu kaynağının korunması açısından da birtakım riskler oluşturmaktadır. Şöyle ki, sözleşmenin uygulama aşamasında İhale konusu işe ait imalatlardan yüksek teklif edilen iş kalemleri yapılmakta, düşük teklif edilen iş kalemleri ise yapılmamakta veya çok az yapılmaktadır. Yaklaşık maliyet belirlenirken iş kalemlerinin ve yaptırılacak iş miktarlarının doğru tespit edilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

İsteklinin bazı iş kalemlerine aşırı yüksek veya aşırı düşük fiyat teklif vermiş olduğu durumlarda; idare işin tamamını göz önüne alarak iş programının kaynakların verimli kullanılması sağlayacak şekilde hazırlanmasını/revize edilmesini sağlamalıdır. İdare tarafından ihale öncesi ihtiyaçların tam ve doğru olarak belirlenmesi, sözleşmede belirlenen işlerin miktarlarında önemli bir sebep olmadıkça değişime gidilmemesi ve işin projesine bağlı kalınması esastır. Dolayısıyla idarenin sağlıklı, uygulanabilen ve kamu menfaatini gözeten ihale dokümanı hazırlaması ve yüklenicilerinde bu kapsamda kalmalarının sağlaması son derece önemlidir.

İdarenin Fen İşleri Müdürlüğü sorumluluğunda olan "2019 Yılı Üsküdar İlçesi Genelinde Muhtelif Yerlerde İksa Yapım İşi" nde yaklaşık maliyet cetveli birim fiyatlarına göre yüksek fiyat teklif edilen iş kalemlerine öncelik verildiği ve bu iş kalemlerinde yüksek oranlarda iş artışlarına gidildiği (sözleşmedeki imalat miktarlarının aşıldığı), düşük fiyat teklif edilen iş kalemlerinde ise imalatların yapılmadığına veya çok az yapıldığına yönelik tespit aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

www.balioglu.net

Tablo 9: "2019 Yılı Üsküdar İlçesi Genelinde Muhtelif Yerlerde İksa Yapım İşi" nde Yaklaşık Maliyet Cetveli Birim Fiyatlarına Göre Yüksek Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerine Öncelik Verildiği ve Bu İş Kalemlerinde Yüksek Oranlarda İş Artışlarına Gidildiği (Sözleşmedeki İmalat Miktarlarının Aşıldığı), Düşük Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerinde İse İmalatların Yapılmadığın veya Çok Az Yapıldığını Gösterir İcmal

Açıklamalar:

(A)= Yaklaşık Maliyet Cetveli Birim Fiyatlarına Göre Yüksek Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerine Öncelik Verilmesi ve Bu İş Kalemlerinde Yüksek Oranlarda İş Artışlarına Gidilmesi,

(B)= Yaklaşık Maliyet Cetveli Birim Fiyatlarına Göre Yüksek Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerine Öncelik Verilmesi

(C)= Düşük Fiyat Teklif Edilen İş Kalemlerine Ait İmalatların Yapılmaması veya Çok Az Yapılması

İşin Tanımı	Birim	Sözleşme Miktarı (M)	Toplam İmalat Miktarı (N)	İmalat Farkı (Sözleşmeye Göre Fazla Yapılan) (N-M)	Yüklenici Teklif Birim Fiyatı (TL) (K)	Yaklaşık Maliyet Hesap Cetveli Birim Fiyat (TL) (L)	Birim Fiyat Farkı (TL) (Yaklaşık Maliyete Göre Fazla Olan) (K-L)	Yüklenici Toplam İmalat Tutarı (TL) (X=N*K)	Yaklaşık Maliyete Göre İmalat Tutarı (TL) (Y=N*L)	Toplam İmalat Tutarı Farkı (X-Y)	Açıklamalar
0,6 inç çapında ve 3 halatlı öngermeli ankraj yapılması	Metre	**3.850,00**	**7.366,00**	**3.516,00**	**450,00**	**103,63**	**346,37**	**3.314.700,00**	**763.338,58**	**2.551.361,42**	**(A)**
Çimento enjeksiyonu yapılması	Metreküp	**50,00**	**196,79**	**146,79**	**6.500,00**	**122,65**	**6.377,35**	**1.279.135,00**	**24.136,29**	**1.254.998,71**	**(A)**
0-20 m (20 m dâhil) arasında her türlü zeminde her türlü açıda ve çapta ankraj deliklerinin açılması	Metre	6.600,00	10.336,00	3.736,00	90,00	89,68	0,32	930.240,00	926.932,48	3.307,52	
Beton santralinde üretilen veya satın alınan ve beton pompasıyla basılan, C 25/30 basınç dayanım sınıfında, gri renkte, normal hazır beton dökülmesi (beton nakli dahil)	**Metreküp**	**338,00**	**465,19**	**127,19**	**750,00**	**250,80**	**499,20**	**348.892,50**	**116.669,65**	**232.222,85**	**(A)**
Plywood ile düz yüzeylü betonarme kalıbı yapılması	Metrekare	880,00	510,27	-369,73	**600,00**	**45,50**	**554,50**	**306.162,00**	**23.217,29**	**282.944,72**	**(B)**
Hasır çelik nakliyesi	Ton	67,65	15,49	-52,16	**4.000,00**	**33,79**	**3.966,21**	**61.960,00**	**523,407**	**61.436,59**	**(B)**
Nervürlü çelik hasırın yerine konulması 1,500-3,000 kg/m2(3,000 kg/m2 dahil)	Ton	81,00	15,481	-65,52	**4.000,00**	**3.616,56**	**383,44**	**61.924,00**	**55.987,97**	**5.936,04**	**(B)**
El ile her derinlikte yumuşak ve sert küskülük zeminde geniş derin kazı yapılması	Metreküp	540,00	315,47	-224,53	70,00	61,43	8,57	22.082,90	19.379,32	2.703,58	
32" Çelik borudan strut yapılması (Boru,Montaj,Nakliye Dahil)	Ton	**138,00**	**3,82**	**-134,18**	2.500,00	10.771,86	-8271,86	9.550,00	41.148,51	-31.598,51	**(C)**
Şantiye dışına kamyonla kazı malz. ve moloz nakli	Ton	**22.093,50**	**672,98**	**-21.420,52**	4,00	23,11	-19,11	2.691,92	15.552,57	-12.860,65	**(C)**
Çimento nakli (normal)	Ton	**627,55**	**187,8**	**-439,75**	10,00	37,31	-27,31	1.878,00	7.006,82	-5.128,82	**(C)**

www.balioglu.net

Makine ile her derinlik ve her genişlikte yumuşak ve sert toprak kazılması (derin kazı)	Metreküp	**6.050,00**	**136,67**	**-5.913,33**	6,00	4,63	1,37	820,02	632,782	187,24	**(C)**
Her çeşit b.a düz ve nervürlü ve profil demir nakli(Karabük Anadolu)	Ton	**111,045**	**3,6**	**-107,45**	10,00	180,65	-170,65	36,00	650,34	-614,34	**(C)**
Ø14-Ø28 mm nervürlü beton çelik çubuğu, çubukların kesilmesi. Bükülmesi ve yerine konulması.	Ton	**81,00**	**3,6**	**-77,40**	4,75	3.504,78	-3500,03	17,10	12.0617,21	-12.600,11	**(C)**
El veya kompr.ve patlayıcı madde kull.her derinlikte yumuşak kayada geniş derin kazı yapılması	Metreküp	**270,00**	**0,00**	**-270,00**	7,00	81,96	-74,96	0,00	0,00	0,00	**(C)**
El veya kompr.ve patlayıcı madde kull.her derinlikte sert kayada geniş derin kazı yapılması	Metreküp	**135,00**	**0,00**	**-135,00**	9,00	103,06	-94,06	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Kazılara tam ahşap kaplamalı iksa yapılması	Metrekare	**405,00**	**0,00**	**-405,00**	15,00	58,31	-43,31	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Her cins zeminde el ile yapılan(geniş-dar)derin kazılara derinlik zammi(karşılıklı aralıklı sık kaplamalıve tam iksalı kazılarda)	Metreküp	**675,00**	**0,00**	**-675,00**	1,00	45,5	-35,50	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Makine ile demirli demirsiz beton inşaat yıkımı	Metreküp	**193,00**	**0,00**	**-193,00**	600,00	90,43	509,57	0,00	0,00	0,00	**(C)**
ø150 mm spiral sarımlı pvc boru döşenmesi (drenaj,y.suyu için)	Metre	**2.200,00**	**0,00**	**-2200,00**	5,00	35,65	-30,65	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Açıkta Püskürtme Beton (Shotcrete) Uygulaması	Ton	**400,00**	**0,00**	**-400,00**	45,00	178,35	-133,35	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Her çeşit saç nakli (ereğli) (anadolu yakası)	Ton	**2.695,00**	**0,00**	**-2,695,00**	125,00	138,08	-13,08	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Makine ile her derinlik ve her genişlikte yumuşak ve sert küskülük kazılması (derin kazı)	Metreküp	**3.960,00**	**0,00**	**-3.960,00**	7,00	6,8	0,20	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Makine ile patlayıcı madde kullanmadan her derinlik ve her genişlikte yumuşak kaya kazılması (derin kazı)	Metreküp	**990,00**	**0,00**	**-990,00**	11,00	11,29	-0,29	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Her uzunluk, her açı ve her türlü zeminde Ø60 cm jet grout imalatı yapılması (jet1 yöntemi ile) (delgi dâhil)	Metre	**385,00**	**0,00**	**-385,00**	40,00	72,33	-32,33	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Her uzunluk, her açı ve her türlü zeminde Ø80 cm jet grout imalatı yapılması (jet1 yöntemi ile) (delgi dahil)	Metre	**275,00**	**0,00**	**-275,00**	5,00	83,73	-33,73	0,00	0,00	0,00	**(C)**
250 gr/m2 ağırlıkta geotekstil keçe serilmesi	Metrekare	**165,00**	**0,00**	**-165,00**	3,00	3,45	-0,45	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Ø8-Ø12 mm nervürlü beton çelik çubuğu, çubukların kesilmesi Bükülmesi ve yerine konulması	Ton	**47,50**	**0,00**	**-47,50**	4,50	3.548,84	-3544,34	0,00	0,00	0,00	**(C)**
Beton santralinde üretilen veya satın alınan ve beton pompasıyla basılan, C 30/37 basınç dayanım sınıfında, gri renkte, normal hazır beton dökülmesi (beton nakli dâhil)	Metreküp	**608,00**	**0,00**	**-608,00**	45,00	259,65	-214,65	0,00	0,00	0,00	**(C)**
								6.340.089,44	**2.007.793,21**	**4.332.296,23**	

"2019 Yılı Üsküdar İlçesi Genelinde Muhtelif Yerlerde İksa Yapım İşi"nin imalat miktarları tablosu incelendiğinde; ihale kapsamında toplam 29 (yirmi dokuz) farklı iş kaleminin bulunduğu, 29 (yirmi dokuz) iş kaleminden toplam 15 (on beş) tanesinin imalat gerçekleşme yüzdesinin % 0 olduğu, imalatı yapılan 14 (on dört) iş kaleminden 5 (beş) tanesinin gerçekleşme yüzdesinin % 5' in altında olduğu, 5 (beş) tanesinin imalatının %19 ile %58 arasında gerçekleştiği, kalan 4 (dört) iş kaleminin ise imalat gerçekleşme yüzdesinin %137 ile %393 arasında gerçekleştiği görülmektedir. Yani imalatların büyük bir kısmı "0,6 İnç Çapında ve 3 Halatlı Öngermeli Ankraj Yapılması", "Çimento Enjeksiyonu Yapılması", "0-20 M (20 M Dâhil) Arasında Her Türlü Zeminde Her Türlü Açıda ve Çapta Ankraj Deliklerinin Açılması" ve "Beton Santralinde Üretilen veya Satın Alınan ve Beton Pompasıyla Basılan, C 25/30 Basınç Dayanım Sınıfında, Gri Renkte, Normal Hazır Beton Dökülmesi (Beton Nakli Dâhil)" işlerinde gerçekleşmiştir. Bu 4 (dört) iş kaleminin toplam imalat miktarı tutarı 5.872.967,50 TL'dir. 29 (yirmi dokuz) iş kalemi bazında toplam imalat tutarının 6.340.089,44 TL olduğu değerlendirildiğinde iş kalemi bazında dengeli bir imalat dağılımının yapılmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır.

www.balioglu.net

Şöyle ki: "0,6 İnç Çapında ve 3 Halatlı Öngermeli Ankraj Yapılması" imalatının sözleşme miktarı 3.850 metredir. İmalat, 3.516 metre fazla ile 7.366 metre olarak tamamlanmıştır. Yaklaşık maliyet hesap cetveli birim fiyatı 103,63 TL olan bu imalata, istekli/yüklenici tarafından 450,00 TL birim fiyat teklifi verilmiştir. Yaklaşık maliyet birim fiyatının piyasa rayicine en uygun fiyat olduğu düşünüldüğünde, İsteklinin/yüklenicinin piyasa fiyatına göre 4,30 katı kadar fazladan teklif verdiği bir imalatı, sözleşme miktarından 3.516 metre fazlasıyla tamamlamıştır. Sadece Bu kalem için toplam imalat tutarı 3.314.700,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Benzer durum "Çimento Enjeksiyonu Yapılması" ve "Beton Santralinde Üretilen veya Satın Alınan ve Beton Pompasıyla Basılan, C 25/30 Basınç Dayanım Sınıfında, Gri Renkte, Normal Hazır Beton Dökülmesi (Beton Nakli Dâhil)" işleri içinde söz konusudur.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Aşırı düşük teklif sorgulamasının sadece toplam teklif bedeli üzerinden yapıldığı, iş kalemi bazında tekliflerin sorgulanması ve teklifin değerlendirme dışı bırakılmasına yönelik ilgili mevzuatlarda herhangi bir düzenleme bulunmadığı,

"2019 Yılı Üsküdar İlçesi Genelinde Muhtelif Yerlerde İksa Yapım İşi" Üsküdar ilçesi sınırlarında planlanan ve karşılaşılabilecek iksa işlerini kapsadığı, bu kapsamda ekte gönderilen 2019 Yılı Bütçesi ile yapımı planlanan Mimoza Pazaryeri ve Otoparkı Yapımı İşi için gerekli

iksa sistemine ait iş kalemlerinin de eklendiği, ancak Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 26.10.2018 tarih ve 194399 sayılı yazısında belirtilen tasarruf tedbirleri çerçevesinde yapımından vazgeçilmiş ve Mimoza Pazaryeri ve Otoparkı Yapımı için eklenen iksa imalatına ait iş kalemlerinin kullanılmadığı,

Ferah Yaşam Merkezi İnşaatı İksası için yapılması planlanan iş kalemlerinin miktarları, yaklaşık maliyet çalışmaları sırasında belirlendiği, ancak iksa imalatlarının yapılması sırasında zemin ve yolda deformasyonların gözlemlendiği, bu nedenle de inşaat alanı ve çevresinde can ve mal kaybının oluşmaması için iksa sisteminde güçlendirme yapılmasına ihtiyaç duyulduğu,

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun Sözleşme kapsamında yaptırılabilecek ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi başlıklı 24'üncü maddesi hükmü doğrultusunda, söz konusu imalatların aynı yükleniciye yaptırıldığı ve bahsi geçen işte revize birim fiyat uygulandığı,

Yapılacak ihalelerde; ihale öncesi ve sonrası süreçlerin sağlıklı yürütülmesi, adına yaklaşık maliyet cetveli birim fiyatları belirlenirken iş kalemlerinin ve imalat miktarlarının doğru tespiti ve ihale konusu işin tamamını dikkate alarak iş programını imzalanan sözleşme ve eki belgeleri çerçevesinde sonuçlandırılması hususlarında hassasiyetle iş ve işlemlerin yürütüleceği,

Bulguya konu durumun ortaya çıkması esasen yasal düzenlemelerdeki eksiklikten de kaynaklandığı, birim fiyat esaslı yapılan ihalelerde aşırı düşük sorgusu toplam ihale bedeli üzerinden yapıldığı, bu durumda gerçekten aşırı yüksek veya aşırı düşük birim fiyatların sorgulanamadığı, ihale komisyonlarının mecburen toplam teklif üzerinden ihaleleri sonuçlandırdığı,

Açıklanan nedenlerle Başkanlığımızın (Sayıştay Başkanlığı) kamu ihale mevzuatında bu hususla ilgili yasal düzenleme yapılmasıyla ilgili teklifte bulunmasının uygun olacağı,

İfade edilmiştir.

Sonuç olarak; kamu idaresi cevabında bulgu aksine bir değerlendirme yapılmamış ise de bulgu konusunu oluşturan tespitin temel nedeni olarak; yasal düzenleme eksikliği ve çeşitli dönemlerde oluşan tasarruf tedbirleri ile toplumsal risklerin önlenmesi için alınan tedbirler gösterilmiştir. Yapılacak ihalelerde; ihale öncesi ve sonrası süreçlerin sağlıklı yürütülmesi, kamu ihale mevzuatının temel esas ve ilkelerine uygunluk açısından önemlidir. Bu kapsamda

www.balioglu.net

yaklaşık maliyet cetveli birim fiyatları belirlenirken iş kalemlerinin ve imalat miktarlarının doğru tespit edilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte isteklinin/yüklenicinin karlı iş kalemlerine yüksek fiyat verdiği durumlarda idare ihale konusu işin tamamını dikkate alarak iş programını imzalanan sözleşme ve eki belgeleri çerçevesinde sonuçlandırmalıdır. Aksi takdirde kamu menfaati açısından olumsuz sayılabilecek riskler oluşabilecektir. İhalelerde saydamlığın, rekabetin, eşit muamelenin, ihtiyaçların uygun şartlarda ve zamanında karşılanmasının ve kaynakların verimli kullanılmasının sağlanması esastır.

BULGU 15: Elektrik ve Doğalgaz Dağıtım/Tedarik Şirketlerine "Güvence Bedeli" Ödemelerinde Bulunulması ve "Güvence Bedeli" Alım Amacının Kamu Tüzel Kişiliği ile Bağdaşmaması

Elektrik ve doğalgaz dağıtım/tedarik şirketlerine güvence bedeli adı altında ödemelerde bulunulmuştur.

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği "Güvence bedeli" başlıklı 19'uncu maddesinin birinci fıkrasına göre; tedarikçi, tüketicilerin ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeme riskine karşılık güvence bedelinin anlaşma yapılırken talep edebilir. Güvence bedelinin tahsil şekline ilişkin hususlar ikili anlaşmada açıkça ifade edilir.

www.balioglu.net

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği "Güvence Bedeli" başlıklı 39'uncu maddesine göre; Dağıtım şirketi, alacaklarını garanti altına alabilmek amacıyla güvence bedeli alabilir. Serbest tüketicilerden güvence bedeli alınıp alınmayacağı ve koşulları imzalanacak sözleşmeler kapsamında serbestçe belirlenir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Giderlerin gerçekleştirilmesi" başlıklı 33'üncü ve Kanun'un "Ödenemeyen giderler ve bütçeleştirilmiş borçlar" başlıklı 34'üncü maddesinde, kamu kurumlarında bir giderin gerçekleştirilmesine ve hak sahiplerine ödenmelerin nasıl yapılması gerektiğine ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere, Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği Elektrik Piyasası Kanunu'na, Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği ise Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na dayanılarak hazırlanmış ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından Resmi Gazete 'de yayımlanmıştır. Her iki Kanun'da da güvence bedeli alınacağına ilişkin herhangi bir hüküm yoktur. Yani güvence bedeline ilişkin düzenlemeler ikincil mevzuat ile yapılmıştır. Her iki

Yönetmelik'te de güvence bedelinin alınabileceği hükmüne yer verilmiş ise de güvence bedelinin alınması zorunlu tutulmamış olup emredici bir hükme bağlanmamıştır. Yani Güvence bedeli alınmasının veya ödenmesinin yükümlülük haline gelmesi ikili anlaşmalara (sözleşmelere) bırakılmıştır. Bununla birlikte güvence bedeli düzenlemesinin temel amacı; tüketicilerin ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeme riskine karşılık teminat olarak alınan bir bedel olmasıdır. Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği "Güvence bedelinin talep edilmesi" başlıklı 25'inci maddesi bu duruma bir örnektir**.**

Yapılan ikili anlaşmalarda taraflardan birinin kamu tüzel kişiliği olduğu düşünüldüğünde, kamu tüzel kişiliği tarafından ödeme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi gibi bir riskin de söz konusu olmayacağı açıktır. Şöyle ki kamu kurumlarında bir giderin gerçekleştirilmesi ve hak sahiplerine ödenmesi 5018 sayılı Kanun hükümleriyle zaten güvence altına alınmıştır. Yani dağıtım şirketlerinin alacaklarının güvence altına alınmasını öngören düzenlemelere kamu kurumları açısından gerek kalmamaktadır.

www.balioglu.net

Güvence bedeli alınması/ödenmesi kamu mali yönetimini de olumsuz etkilemektedir. Şöyle ki tüketicilerden (kamu kurumlarından) alınan güvence bedeli, tüketicinin aboneliğini sonlandırması halinde iade edilmektedir. Satış sözleşmesinin feshi veya sona ermesi veya eski sayacın ön ödemeli sayaçla değiştirilmesi gibi durumlarda güvence bedelleri iade edilmektedir. İade işlemi ise müşterinin tüm borçlarını ödenmiş olması, nakit olarak alınan güvence bedellerinin ilgili mevzuat çerçevesinde güncelleştirilmesi ve yapılan sözleşmelerin değerlendirilmesi gibi temel şartların oluşmasıyla gerçekleşmektedir. Yani güvence bedeli adı altında yapılan ödemeler kesintisiz ve sürekli olmayıp, gerekli şartlar oluştuğunda ilgilisine iade edilmektedir. Kamu kurum ve kuruluşları, devletin temel yapısını oluşturan ve sürekliliği olan kurumlardır. Dolayısıyla elektrik ve doğal gaz alımları da kamu kurum ve kuruluşları için süreklilik arz eden alımlardır. Bu nedenlerle, kamu kurumlarından güvence bedeli alınması, Kamu kaynağının süresiz olarak özel hukuk alanında rehin tutulmasına neden olmaktadır. Bu uygulama hem kamu kaynağının kullanılması ve değerlendirilmesini kısıtlamakta hem de özel sektör dâhil tüm toplumsal işleyişin alt yapısını hazırlayan kamu ve kuruluşlarının varoluş amacıyla bağdaşmamaktadır.

Aşağıdaki tabloda da görüleceği üzere, idare tarafından son dört yıl için toplamda 492.220,60 TL kamu kaynağı "güvence bedeli" altında iki dağıtım/tedarik şirketine ödenmiştir. Ülke genelindeki kamu idareleri dikkate alındığında, önemli miktarda kamu kaynağının sınırsız süre ile güvence bedeli olarak ödendiği ve kamu yararına kullanımının kısıtlanmış olduğu görülecektir.

Tablo 10: Üsküdar Belediyesi Tarafından 31.12.2019 tarihi İtibariyle Ödenen Güvence Bedelleri İcmali

Dönem/Yıl	Elektrik Alımları İçin			Doğalgaz Alımları İçin		
	Güvence Bedeli Tanımı	Güvence Bedeli Ödenen Kurum/Kuruluş	Güvence Bedeli Tutarı (TL)	Güvence Bedeli Tanımı	Güvence Bedeli Ödenen Kurum/Kuruluş	Güvence Bedeli Tutarı (TL)
2016	Elektrik	E…	269.732,44	Doğalgaz	İ...	39.763,43
2017	Elektrik		118.988,82	Doğalgaz		8.356,57
2018	Elektrik		25.104,49	Doğalgaz		10.297,06
2019	Elektrik		7.257,93	Doğalgaz		12.719,86
Toplam			**421.083,68**	**Toplam**		**71.136,92**

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda "güvence bedelinden" muaf kurumların açıkça belirtildiği, Belediyelerin de bu kapsamda bulunmadığı,

Yıllık enerji kullanımı 1400 kvh üstünde olan abonelerin 3 ay içinde "serbest tüketici" olmaları halinde E... E... A.Ş ile yapılan anlaşma gereği teminatın iade alındığı,

Doğalgaz piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği'nin 39'uncu maddesine göre abonelik sözleşmesinin imzalanması sırasında bir defaya mahsus olmak üzere güvence bedeli alınabildiği, abonelik sözleşmesinin sona ermesi durumunda, tüketicinin tüm borçlarını ödenmiş olması koşuluyla güncellenmiş haliyle güvence bedelinin iade edildiği,

Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kararı ile kabul edilen Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Bağlantı ve Hizmet Bedellerine İlişkin Usul ve Esaslarda Kamu kurumlarının muaf tutulmadığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; kamu idaresi cevabından bulgumuzda bahsi geçen tespitlerin ve önerilerin tam anlaşılmadığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Bulgumuzun temel amacı kamu kaynağının korunmasını sağlamaktır.

Kamu idaresi cevabında 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda "güvence bedelinden" muaf kurumların açıkça belirtildiği, Belediyelerin de bu kapsamda bulunmadığı, Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu kararı ile kabul edilen Doğal Gaz Dağıtım Sektörü Bağlantı ve Hizmet Bedellerine İlişkin Usul ve Esaslarda Kamu kurumlarının muaf tutulmadığı ifade

www.balioglu.net

edilmiş ise de güvence bedeline ilişkin temel hususlar Elektrik Piyasası Tüketici ve Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliklerinde düzenlenmiştir. Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği "Güvence bedeli alınmayan tüketiciler" başlıklı 30'uncu maddesinde; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinden bu bedelin alınmayacağı emredici hukuk diliyle ifade edilmiştir. Bu hüküm ile tedarikçi firmalara ikili anlaşma ile güvence bedeli belirleme yetkisi verilmemiş doğrudan ilgili cetvelde sayılan kurumlar muaf tutulmuştur. Güvence bedelinin alınabileceği hükümler emredici hukuk diliyle yazılmamıştır. Yani Güvence bedeli alınmasının veya ödenmesinin yükümlülük haline gelmesi ikili anlaşmalara (sözleşmelere) bırakılmıştır. Elektrik Piyasası Tüketici ve Doğal Gaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmelik'lerinde güvence bedeli düzenlemesinin temel amacı; tüketicilerin ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeme riskine karşılık bir teminat olmasıdır.

Kamu idaresi cevabında yıllık enerji kullanımı 1400 kvh üstünde olan abonelerin 3 ay içinde "serbest tüketici" olmaları halinde E... E... A.Ş ile yapılan anlaşma gereği teminatın iade alındığı ifade edilmiş ise de iade alınan teminatlara ilişkin herhangi bir veri sunulmamıştır. Elektrik Piyasası Düzenleme Kurulu Kararı (EPDK) ile 2019 yılı için yıllık serbest tüketici tüketim limiti, 1.600 kWh ve üzeri olarak belirlenmiştir. Bu rakam her sene başında EPDK tarafından yeniden değerlendirilmekte ve uygun görüldüğü ölçüde düşürülmektedir. Üsküdar Belediyesinin 2018 yılı itibariyle 76 hizmet biriminde ortalama elektrik sarfiyat 186.714,90 kWh, 2019 yılı itibariyle 105 hizmet biriminde ortalama elektrik sarfiyatı ise 134.120,41 kWh' dir. Bu verilere göre belediye serbest tüketci niteliklerine haizdir. Belediye, elektrik ihtiyacının büyük bir kısmını E… E… A.Ş' den tedarik etmektedir. İdarenin 2019 yılı dönem sonu detaylı mizanı incelendiğinde ise 13.204.895,94 TL tutarında elektrik alımlarının olduğu görülmüştür. Yıllık onüç milyon Türk Lirası kadar ödeme yapan bir tüketiciden ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeme riskine karşılık güvence bedelinin teminat olarak alınması/ödenmesi güvence bedeli düzenlemesinin amacına uygun değildir..

Kamu idaresi cevabında Doğalgaz Piyasası Dağıtım ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliğ' inin 39'uncu maddesine göre abonelik sözleşmesinin imzalanması sırasında bir defaya mahsus olmak üzere güvence bedeli alınabildiği, abonelik sözleşmesinin sona ermesi durumunda, tüketicinin tüm borçlarını ödenmiş olması koşuluyla güncellenmiş haliyle güvence bedelinin iade edildiği ifade edilmiş ise de Kamu kurum ve kuruluşları, devletin temel yapısını oluşturan ve sürekliliği olan kurumlardır. Sürekliliği olan bir kurumun faaliyeti ve ihtiyaçlarıda sürekli olacaktır. Kısacası Devlet var olduğu müddetçe kamu Kurum ve kuruluşlarıda var olacaktır.

www.balioglu.net

Çünkü Devletin sürekliliği ilkesi esastır. Bu nedenlerle, kamu kurumlarından güvence bedeli alınması, Kamu kaynağının süresiz (sürekli) olarak özel hukuk alanında rehin tutulmasına neden olmaktadır. Dolayısıla bu uygulama hem kamu kaynağının kullanılması ve değerlendirilmesini kısıtlamakta hem de özel sektör dâhil tüm toplumsal işleyişin alt yapısını hazırlayan kamu ve kuruluşlarının varoluş amacıyla bağdaşmamaktadır. Bulguda sadece elektrik alımları için ödenen güvence bedeli 421.083,68 TL'dir. Aslında bu meblağ süresiz bir şekilde tedarikçi firmanın uhtesinde kalmaktadır. Ulusal düzeydeki tüm kamu Kurum ve kruluşları dikkate alındığında kamu kaynağı olarak değerlendirilecek çok ciddi meblağların atıl hale geldiğiği görülecektir.

Yukarıdaki mevzuat hükümleri ve açıklamalar kapsamında, dağıtım/tedarik şirketleri ile kamu kurum ve kuruluşları arasında güvence bedeli alınmamasına yönelik mutabakatın ikili anlaşmalar ile sağlanması kamu menfaatine uygun olacaktır.

BULGU 16: Büyükşehir Belediyesince İlçe Belediyesi Adına Otopark Hesabının Açtırılmaması ve Büyükşehir Belediyesi Otopark Hesabında Toplanan Meblağın, Amacında Kullanılıp Kullanılmadığının İlçe Belediyesince Takibinin Yapılmaması

www.balioglu.net

Otopark Yönetmeliği gereğince İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Üsküdar İlçe Belediyesi adına açtırılmış herhangi bir otopark hesabı bulunmamakta bu nedenle otopark bedelleri büyükşehir belediyesi hesabına yatırılmaktadır. Üsküdar İlçe Belediyesi de büyükşehir belediyesi otopark hesabında toplanan meblağın tespitini ve bu meblağın amacında kullanılıp kullanılmadığının takibini yapmamaktadır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun 37'nci ve 44'üncü maddelerine dayanılarak çıkarılan Otopark Yönetmeliği'nin "Genel Esaslar" başlıklı 4'üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında; binayı kullananların otopark ihtiyacının bina içinde veya parselinde karşılanmasının bu fıkrada belirtilenler haricinde zorunlu olduğu belirtildikten sonra, otopark ihtiyacı kısmen veya tamamen parselinde karşılanamayan durumlar ayrıntılı olarak sayılmıştır. Aynı fıkrada, otopark ihtiyacı karşılanamayan parsellerde, tevhit yolu ile de çözüm sağlanamaması halinde, ilgili idarelerce, Yönetmelik'in 12'nci maddesinde yer alan esaslar dâhilinde bedel alınmak suretiyle otopark yeri tahsis edilerek ihtiyacın karşılanacağı belirtilmiştir.

Diğer yandan, Yönetmelik'in "Otopark bedelinin tespit, tahakkuk ve tahsili" başlıklı 12'nci maddesine göre: Otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılması; bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının

uygulanması; 5216 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılması; ilçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağının, büyükşehir belediyelerince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparkları için kullanılması; büyükşehirlerde otopark bedeli alınan parsellerin otopark ihtiyacının büyükşehir belediyesince karşılanması zorunlu olup Yönetmelik'in "Otopark hesabından yapılacak harcamalar" başlıklı 13'üncü maddesine göre de, otopark hesabında toplanan meblağın otopark tesisi dışında başka bir amaçla kullanılmaması gerekmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden ve açıklamalardan anlaşılacağı üzere; otopark ihtiyacının bina içinde veya parselinde karşılanması esas olup zorunlu nedenlerle yukarıda belirtilen şekliyle veya tevhit yoluyla otopark sağlanamayan durumlarda; belediyece, bedel alınmak suretiyle otopark yeri tahsis edilerek ihtiyacın karşılanması mümkündür. Alınan bedelin kamu bankalarında açtırılan otopark hesabına yatırılması gerekmektedir. Hesapta toplanan meblağlar ise sadece bölge veya genel otoparkların yapımında kullanılacak olup idarelerin başka harcamalarında kullanılmayacaktır. 5216 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde ise; büyükşehir belediyesince otopark hesapları ilçe belediyeleri adına açtırılacak ve ilçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağları büyükşehir belediyelerince mevzuatında belirtilen amaç için harcanacaktır.

www.balioglu.net

Otopark Yönetmeliği gereğince İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından Üsküdar İlçe Belediyesi adına açtırılmış herhangi bir otopark hesabı bulunmamaktadır. Otopark bedelleri büyükşehir belediyesi hesabına doğrudan yatırılmaktadır. Üsküdar İlçe Belediyesi ise büyükşehir belediyesi otopark hesabında toplanan meblağın miktarının ve bu meblağın hangi amaç için kullanıldığının takibini yapmamıştır. Büyükşehir belediyesi hesabında toplanan meblağın ve bu meblağın hangi amaç için kullanıldığının bilinmemesi hususu, Üsküdar bölgesinde yapılacak otoparkların finansmanın büyükşehir ve ilçe belediyesi arasındaki dağılımının gerçekliğini ve güvenirliğini riskli hale getirecektir. Hukuki ihtilafların yaşanmaması ve otopark yatırımların sağlıklı yapılabilmesi için büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabının açtırılması; ilçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağının, büyükşehir belediyesince o ilçe sınırları içerisinde yapılacak veya yaptırılacak bölge veya genel otoparklar için kullanılması kamu menfaati açısından uygun olacaktır.

Bu durumda; büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına açtırılacak hesaplarda toplanan otopark meblağları ister doğrudan büyükşehir belediyesi tarafından

muhasebeleştirilsin, isterse de büyükşehir belediyesine gönderilmek üzere ilçe belediyelerinin emanet hesaplarında takip edilsin; sadece, mevzuatında belirtilen şekliyle otopark yapımında kullanılmalıdır.

Yukarıda yer alan denetim tespitine binaen, İdare tarafından; Otopark Yönetmeliği' nin 12'nci maddesine göre otopark bedellerinin tahakkuk ve tahsil esasları bu Yönetmelik hükümleri dikkate alınarak ilgili idareleri tarafından belirleneceği, bu maddeye istinaden 5216 sayılı Kanun kapsamında kalan belediyelerde, büyükşehir belediyesince ilçe belediyeleri adına otopark hesabı açtırılması gerektiği, İlçe belediyeleri hesabında toplanan otopark meblağları büyükşehir belediyelerince mevzuatında belirtilen amaç için harcanacağı, bu düzenlemeler doğrultusunda işlem tesis etmeye yetkili idare büyükşehir belediyesi olup bu hususta eksikliklerinin giderilmesi için koordineli olarak çalışma yürütüleceği ifade edilmiştir.

Netice olarak; ilçe belediyesi adına toplanacak otopark bedellerinin takibi için Büyükşehir Belediyesi tarafından İdare adına otopark hesabı açtırılmasının sağlanması gerekmektedir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Belediye Sınırları İçindeki Bazı İşletmelerin, İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmadan Faaliyette Bulunmaları ve Buna Bağlı Gelir Kaybı	2015	Kısmen Yerine Getirildi	Benzer nitelikteki tespit; 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler" bölümünde Bulgu 8'de yer almaktadır
Belediyenin Hissedarı Olduğu Şirketin Ödenmiş Sermayesindeki Artış ve Azalışların Muhasebeleştirilmemesi	2015	Kısmen Yerine Getirildi	Benzer nitelikteki tespit; 2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporunun "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde Bulgu 1'de yer almaktadır

www.balioglu.net

Mevzuatı Gereği Nakden veya Mahsuben Tahsil Edilip İlgili Vergi Dairesine Ödenmesi Gereken Vergilerin Kanuni Süresi İçinde Ödenmemesi ve Bu Tutarların Hatalı Hesapta İzlenmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Taşınmaz Kiralamalarında Süresi Biten Kiralamalar İçin Yeniden İhaleye Çıkılmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bütçe Gelir Kesin Hesap Cetvelini Oluşturan Gelir Kalemlerinden Bazılarının Tahakkuk Tahsilat Oranının Düşük Seviyede Kalması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Belediye Taşınmazlarının İhale Yapılmaksızın Ecrimisil Karşılığında Kiralanması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ile 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının Kullanılmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Tapu Kayıtlarında Yer Alan Taşınmazların Tamamının Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Elektrik ve Doğalgaz İçin Ödenen Güvence Bedellerinin 126-Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında İzlenmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

Gelir Getirici Faaliyet Konusu Olmayan Giderlere İlişkin Katma Değer Vergisinin İndirim Konusu Yapılması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kalkınma Ajansı Payının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kesinleşmiş Sayıştay İlamlarının 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına Kaydedilmemesi ve Sorumlularından Tahsil Edilmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Satın Alınan Yazılım Lisansları ve Bunlara İlişkin Amortismanların Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net